

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8/Sayı 106/31 Temmuz 1990/2.50 DM

KÜRDİSTAN HALKI ARGK İLE ZAFER AYINA GİRDİ BOTAN'DA KAZANAN YİNE ARGK

Temmuz ayında halkımızın ulusal sorunu çeşitli boyutlarıyla dünyanın en önemli politik olayları arasında yer aldı. Bir yanda ARGK'nin halkı birleştiren ve ayaklanmalara çağıran eylemleri, şehir kitlelerinin hızlı ulusal kurtuluşçu uyanışı, dış alanlarda Kürdistan adına yapılan nitelikleri farklı konferanslar ve hızla gelişen uluslararası dayanışma; öte yanda bunalımın doğurduğu sömürgeci terördeki artış, köy göçertmeleri, sürgün, kitle sel tutuklamalar, Kürdistan'a sömürgeci yetkililerin artan gezileri ve ulusal bağımsızlık mücadelemizi tasfiye amacıyla hayata geçirilmeye çalışılan emperyalist güçler destekli, SHP'nin dar bir kültürel özerkliği içeren "Kürt raporu".

**ARGK,
sömürgeci ordunun
imha taarruzunu
boşa çıkardı**

Temmuz'un son onbeş günü içinde Gevaş, Hizan, Çatak, Çukurca, Şemdinli, Şırnak, Beytüşşebap, Silopi, Siirt, Kerboran, Gercüş, Varto, Besni, Halfeti, Dersim ve Arıcak-Elazığ'da ARGK düşmana vurdu. Bunlar sadece kaydedebildiklerimiz. Temmuz'un son haftasında Botan tam bir savaş yaşadı. Bu savaşa sömürgeciler binlerce asker, özel tim gruplarını ve bölgedeki tüm çetelerini sürdüler. Turgut Özal'ın bölgeye gezisinin hemen ardından geliştirilen sömürgeci ordu taarruzunun amacı, imha ya da vuracakları darbelerle 15 Ağustos'un yıldönümünde olabilecek bir eylemsel devrimci atılımı önlemektir. Sömürgeci ordunun saldırısını generaller yönetti. Saldırı planı Di-

Devamı 3. sayfada

PERVARİ

Besta Bawer'de bir düşman konvoyu imha edildi. Bir binbaşı, bir yüzbaşı ve en az on er öldürüldü. Muharebe alanı sömürgeci düşman ölümleri, yaralıları ve yanan araçlarıyla doldu.

GEVAŞ-ÇATAK

Çemê Xanê, Deşta Dem ve Reşadiye'de çarpışmalar tüm şiddetiyle üç gün boyunca sürdü. İki düşman helikopteri düşürüldü. Biri binbaşı altı düşman subayı ve en az sekiz asker öldürüldü.

BEYTÜŞŞEBAP

Dülê, Merkitik, Katoyê Jirkan, Meydana Kolyan, Meydana Casusan ve Kelê Mamê dağındaki çarpışmalar aralıklarla 6 gün sürdü. Bir helikopter düşürüldü, birçoğu subay en az 30 düşman askeri öldürüldü.

GERCÜŞ

Gundikê Kelo (Yayladüzü) saldırı ve muharebesinde biri panzer iki askeri araç tahrip edildi. Operasyon birliğine yapılan saldırıda ikisi subay, biri uzman çavuş en az 12 sömürgeci asker öldürüldü.

- Elazığ-Arıcak'ta gerilla pususu
- Kızıltepe'de hükümet konağı bombalandı
- Silopi-Cudi'de özel tim birliği ile çarpışma
- Şemdinli Gerdi mıntkasında sömürgeci operasyon birliğine pususu. Rûbarok düşman birliğine saldırı
- Dersim-Hozat'ta komando taburuna saldırı ve Koçmezra-Yücel Dağı'nda operasyon birlikleriyle çarpışma
- Gevaş, Çatak, Beytüşşebap, Uludere, Çukurca-Aruş ve Şırnak-Alkemer'de en az 30 köy korucusu çete cezalandırıldı. Varto-Teknedüzü ve Besni-Karalar 'da iki çete grubu silahsızlandırıldı. Halfeti-Ömerli'de bir ajan cezalandırıldı

CEPHE-BİRLİK ÖRGÜTLENMESİ KİTLE ÖRGÜTLENMESİDİR

Yazısı 12-13. sayfalarda

AVRUPA'DA YURTSEVER KİTLELERİN EYLEMLERİ

İsveç: 15 Ağustos Atılımı'nın 6. yıldönümü kutlandı / Faşist Saddam rejimi lanetlendi

Almanya: ARGK'yi destekleme festi / 14 Temmuz ölüm orucu direnişini anma ve Serihildan'la dayanışma gecesi / İsmail Beşikçi'yle dayanışma gecesi / Devrim şehitlerini anma toplantıları / Türk Konsoloslugu önünde protesto / Türk turizmini protesto eylemi Haberleri 8. sayfada

Şükri GÖKTAŞ ve tüm savaş esirleriyle dayanışmayı yükseltelim!

Doktorların beyin erimesi teşhisine rağmen, sömürgeciler tıbbi müdahaleyi önüyor Haberleri 6. sayfada

Şemdinli, Beytüşşebap, Uludere ve Kerboran-İvan çarpışmalarında on civarında ARGK savaşçısı şehit, ikisi de esir düştü

Kerboran'da mermisi biten iki ARGK savaşçısı, düşmanın eline geçmek için bombalarıyla kendilerini öldürdüler

DİYARBAKIR

- Kerboran Davası'ndan tutuklu 11 Kürt yurtsever kadını serbest bırakıldı

- Cizre Davası ve Mayıs 1990 kitle eylemlerinden tutuklu yurtseverler serbest bırakıldı

- Erzincan DGM'deki işkenceli duruşmada 9 yurtsever serbest bırakıldı

SÖMÜRGEÇİ

UYGULAMALAR

Batman'da 40 civarında yurtsever tutuklandı / Çatak'ta Mamxuran ve Xelilan aşiretlerine ait on köy göçertildi / Uludere-Mijîn'de korucu mayını iki çocuğun ölümüne yolaçtı / Gercüş'ün Gundik, Acibê ve Zeli köylerinde toplu işkence ve göçertme / Uludere-Şirîş'te toplu işkence ve tutuklama / Sömürgeciler Şırnak-Avyan'da köy, Uludere'de ot yığınlarını ve Pervari'de orman yaktı

HABERLER 4-5-6. SAYFALARDA

İSMAİL BEŞİKÇİ YARGILADI ve KAZANDI

Beşikçi 25 Temmuz günkü duruşmada serbest bırakıldı

Haberleri 7. sayfada

HEP milletvekilleri yürüdü:

Kürdistan halkı özgürlükçü ve eşitlikçi yaklaşımlara verdiği değeri bir kez daha gösterdi Haberleri 10. sayfada

SHP RAPORU BİR HİÇTİR; HALK İKTİDARI GELİYOR Yazısı 11. sayfada

Direniş
kahramanlarımız:
Hüseyin YORULMAZ
Sayfa 2

Okuyucu mektupları
Sayfa 9

Belçika
parlamentosunda
Kürdistan sorunu
tartışıldı
Sayfa 14

Önce Bağımsız Vatan
Sayfa 15

Adım Adım Kürdistan:
Dilqk (Antep)
Sayfa 16

Arnavutluk'taki
gelişmeler ve
ardındaki nedenler
Sayfa 17

Vatana tutkunluğun, Partiye bağlılığın timsali

Hüseyin YORULMAZ

"Artık Kürdistan halkı ulusal kurtuluş savaşını yürütmektedir. Halkımız askeri örgütüne kavuşmuştur. HRK gibi bir güce sahiptir. Bu güç Kürdistan halkının savaş içinde ordulaşmasını sağlayacak ve ordusuyla birlikte sömürgecilerin halkımıza karşı giriştiği bütün katliamların hesabını soracak ve onu nihai çöküşe götürerek topraklarımızdan kovacaktır" diyen Hüseyin YORULMAZ yoldaşın gür sesi, hala çok taze kulaklarımda çinliyor. Anıları tüm canlılığıyla belleğimde duruyor. Söylediği bu sözlerle tarihsel gerçekleri ne kadar doğru vurguladığı, kurtuluş savaşımız boyutlandıkça açığa çıkmış durumdadır. Bugün, O'nun Partiye ve halka bağlılığını ve coşkusunun büyüklüğünü çok daha iyi anlıyorum, görüyorum.

Hüseyin (Sabri) yoldaş bu konuşmayı, 15 Ağustos 1984 tarihi atılımının hemen ardından Suudi Arabistan'da işçilerle yapılan bir toplantıda yaptı. Toplantıyı ve Hüseyin yoldaşın o anki coşkusunu hiç unutmadım ve unutamam da. Toplantıya büyük bir işçi kitlesi katılmıştı. Adeta bir konferansı andırıyordu o toplantı. Hüseyin yoldaş, üzerinden hiç çıkarmadığı şalvarı ve geniş parkasıyla işçi kitlesinin içinde bağdaş kurmuş oturuyordu. Her zamankinden daha büyük bir coşku ve güzel Kürtçesiyle 15 Ağustos anlatıyordu ellerini havaya kaldırmış halde.

Şimdi, halkımızın bu yiğit evladını kalemim yettikçe anlatmaya çalışacağım. Hüseyin yoldaş, 1956'da Adıyaman ili Gumikan (Çamyurdu) köyünde dünyaya geldi. Evli ve üç çocuk babası olan Hüseyin yoldaş, yoksul ve yurtsever bir ailenin çocuğudur.

1980 öncesinde köyde çıkan bir arazi anlaşmazlığı nedeniyle Adıyaman'a gider. Bu yıllarda gelişen mücadelemize ilgi duymaya başlar ve ilişki kurar. Köyle olan ilişkisini de hiç kesmez. Hem şehir merkezinde hem de köyde mücadeleye aktif desteklerini sunar. Zaman zaman da eylemlere katılır. Çalışmalarıyla, devrimci-ulusal kurtuluşçu mücadelenin Adıyaman'da kökleşmesine önemli katkılarda bulunur.

12 Eylül askeri faşist darbesinin işbaşına gelmesiyle bütün devrimci ve yurtsever kesimler üzerindeki baskı ve işkenceler iyice yoğunlaşır. Partinin geri çekilme kararından ötürü, önemli bir Parti kadrosu da Ortadoğu ülkelerine çekilmiştir. Tutuklamaların artması üzerine Hüseyin yoldaş da, daha fazla içeride kalmanın sakıncalarını görür. Ve bir grup arkadaşıyla birlikte Suudi Arabistan'a işçi olarak gider. Fakat Suudi'ye gidişinin asıl amacı çalışmaktan ziyade kurtuluş mü-

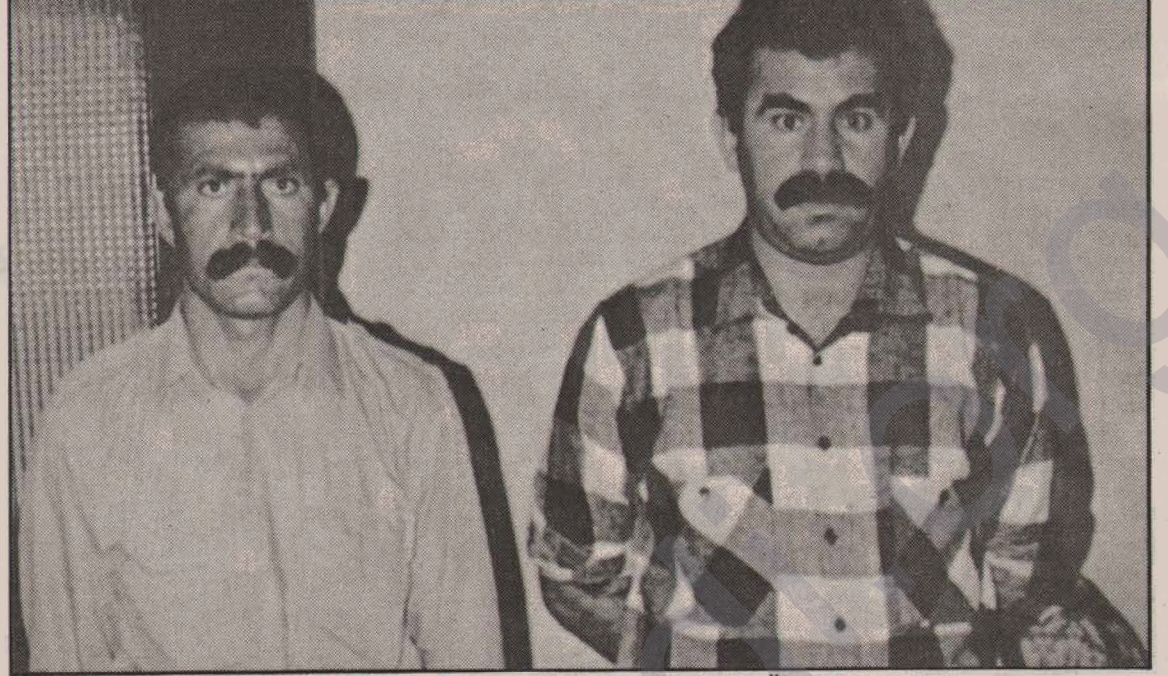
cadelesine destek vermek, gerektiğinde de bizzat katılmaktır.

Hüseyin yoldaşın bütün düşünceleri, Arap çöllerinde gerçeğe dönüşür. Bir yandan çalışarak ailesine maddi katkı sağlar, diğer yandan da mücadele için gecesini gündüzüne katar. Ulusal kurtuluş mücadelesi, Suudi'de bulunan Kürdistanlı kitleye yeni yeni taşınmaktadır. Bu düşüncelerin taşınmasında Hüseyin yoldaş önemli bir rol oynar. Kaldı ki, Suudi'nin gerici yasalarından dolayı Parti buraya güç aktarmakta zorlanmaktadır. Bu, Hüseyin yoldaşın görevlerini arttırır ve büyük sorumluluklar üstlenmesine neden olur. Bu alan çalışmaları, O'nun önderliğinde geliştirilir. Hüseyin yoldaş ikirciksiz bu görevleri üstlenir. Bu çalışmalar, Partiye birçok kadro ve olanak sağlar.

Hüseyin yoldaş, atak çalışmasıyla Suudi'deki işçi kitlesini önemli oranda örgütleyerek Partinin tabanı haline getirir. Yaptığı toplantılara geniş kitleler katılır. Bu toplantılarda eğitici, kavraticı üslubuyla kurtuluş saflarını pekiştirir. Güçlü propaganda ve ajitasyonla kitlelerin çekim merkezi olur. Böylece yurtseverler üzerinde saygın bir otorite olur.

Savaşa fiili olarak katılmak, Hüseyin yoldaş için giderek kaçınılmaz bir görev haline gelir. Ailesiyle varolan ekonomik bağlarını da keserek tümünden Partinin emrine girer. Akademi'deki çalışmalara coşkuyla katılır. Kişiliğinde taşıdığı Partiye yabancı tüm özelliklerin üzerine cesaretle yürüyerek bunları alteder. Bu temelde Partinin militan kişilik özelliklerini şahsında somutlaştırır ve temsil eder.

Hüseyin yoldaş, Akademi'de siyasi ve askeri eğitimini tamamlayarak başarıyla mezun olur. Daha sonra bir grup yoldaşıyla

Şehit Hüseyin YORULMAZ yoldaş PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN ile birlikte...

birlikte vatan topraklarına yönelir. Bu yürüyüş büyüktür, yücedir, anlamlıdır. Bu yüzden diğer yoldaşları gibi Hüseyin yoldaş da sevinçli, gururlu ve mutludur. Çünkü yeni dönemde, kurtuluş savaşı daha büyük hamleler yapacak ve sömürgeci Türk egemenlik sistemi darbelenecektir. Bu darbelemenin öncülerinden biri de Hüseyin yoldaş olacaktır. Bunu düşündükçe Hüseyin yoldaş, Kürdistan'a ulaşmada daha çok sabırsızlanır ve coşar. Bu heyecan içinde sürdürülen çetin ve yorucu yolculuk, 27 Kasım 1987 günü noktalanan. Grubu, ilkin şehit Mehmet ALAĞÖZ yoldaş karşılar. Bu an, Hüseyin yoldaş için çok anlamlıdır. Çünkü savaş alanına ulaşılmış, fiili olarak gerilla yaşamı başlamıştır. Artık özgür gerilla yaşamını Hüseyin yoldaş, yoldaşlarıyla birlikte Adıyaman halkına taşıracak ve sömürgeciliğe karşı

gerillanın intikam namları daha gür ses verecektir. Bu buluşmanın anlamı salt bununla da sınırlı değildir. 27 Kasım, aynı zamanda PKK'nin kuruluş günüdür. Böyle tarihi bir günde kurtuluş savaşına adım atma, Hüseyin yoldaş için daha da anlam kazanmıştır. O'nun sömürgeciliğe duyduğu soylu kini misliyle kamçılanmıştır. Bu temelde düşmana karşı "Bir parça özgür vatan toprağı" için savaşmaya böyle bir günde ant içmesi, Hüseyin yoldaşta tanımı olanaksız bir duygu yaratmıştır.

Adıyaman grubuyla buluştuktan sonra bir toplantı yapılır. Toplantıda, mevcut gelişmelerin ışığında somut hedefler belirlenir. Yapılan görev bölümüyle Hüseyin yoldaş, bir grup arkadaşıyla birlikte faaliyetlere başlar. Bu yeni katılımı, Adıyaman'daki ulusal kurtuluşçu çalışmalar güçlenmiştir. Öncelikle güvenlik açısından sığınak ve barınaklar yapılır. Yine siyasi eğitim sürekli kılınarak devrimin sorunlarını çözerek güncel pratik görevlerin üstesinden gelinmeye çalışılır. Ajitasyon ve propaganda çalışmalarının niteliğinde de önemli gelişme olmuştur. Ajan yapıya karşı mücadele güçlenmiş, bu yapının dağıtılmasında önemli adımlar atılmaya başlanmıştır.

Bu çalışmalar içinde Hüseyin yoldaş, yoğun bir çabanın sahibi olur. Faaliyetlerin geliştirilmesinde etkin rol üstlenir. Hüseyin yoldaş, bu çalışmalarını 27 Mart 1988 gününe kadar aralıksız olarak yürütür. Ve önemli gelişmelerin sahibi olur. En büyük yaratıcılığını da şehit düştüğü 27 Mart 1988 tarihinde ortaya koyar.

Hüseyin yoldaş, bir grup yoldaşıyla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamlıca köyüne gider. Fakat çete elemanını evde bulamazlar. Ve babasının evinde olabileceği düşüncesiyle buraya giderler. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasari Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırmaya geçerler. Çıkan çatışmada ARGK savaşçılarından Kenan ÖZÇAKMAK karamanca direnerek şehit düşerken Kadir yoldaş yaralanır. Ertesi gün sömürgeci çapul sür-

leri alanda operasyon başlatırlar. Sömürgeci güçler, Kadir yoldaşın kan izlerini takip ederek sığınakı kuşatmaya alırlar.

Saatlerce süren çarpışmada düşmana ağır kayıplar verdirilir. Yaralı Kadir yoldaşın da aralarında bulunduğu bir grup gerilla, düşman çemberini yarar. Bunun üzerine iyice kudurganlaşan düşman güçleri, sığınakta kalan 4 gerillaya karşı zehirli gaz kullanırlar. Bunun sonucunda Kürdistan halkının 4 yiğit evladı şehit düşer. Şehit düşen kahraman ARGK savaşçıları; Hüseyin YORULMAZ, Mehmet ALAĞÖZ, İsmet ÇELİK ve İmam AKGÜL yoldaşlardır.

Hüseyin yoldaş, düşmanla karşılaşma anında büyük bir direnme sergilemiş, ölünmesi gerektiği yerde hiç bir ikircikliğe düşmeden ölümün üzerine yürüyerek ölümsüzleşmiştir. O, devrimin yetkin bir kadrosu ve halkın güçlü bir önderiydi. O, bilinçli ve dürüst yapısıyla kitlelerle erken kaynaşan, kısa sürede kendisini kabul ettiren proleter bir kişiliktir. İlk karşılaştığı kişiyle hemen kaynaşan, onun duygu ve düşüncelerine tercüman olan bir özelliğin sahibiydi. İyi bir dinleyici, aynı zamanda dinleticiydi. Anlatmak istediklerini çok sade ve akıcı bir üslupla anlatırdı ve karşısındakilerine mutlaka kavrattırdı.

Bütün bu özellikleriyle kendini yığınlara kabul ettirmiş, güçlü bir propagandacı ve örgütçüydü. Hüseyin yoldaş, kanıyla toprağımızı suladı. O'nun bağışsızlık ve özgürlük savaşından hiç bir kişisel beklentisi yoktu. O, herşeyi ile kendini halkın davasına adadı. Bunun için bütün tehlikelere kendini atarak ölümsüzleşti. Sözünün eri olduğunu, şehadetiyle de kanıtladı.

Hüseyin yoldaş, örnek kişiliği ile PKK militanlığının seçkin bir temsilcisi olmuştur. O'nun soylu mücadelesinde şehadete ulaşması, davaya çağrının yeni bir vesilesidir. O'nun uğrunda ölümü kucakladığı dava, bugün PKK önderliğinde halkımızı ayaklandırarak zafere doğru hızla ilerliyor.

Yoldaş! Kanınızın bedeli bağışsız, birleşik ve demokratik Kürdistan olacaktır!

Kassel'den bir yurtsever

...
O'nun içindi
benim de kavgam yoldaşım...
Feda olsun canım
ülkemin toprağına
ve... melhem olsun
kanım da
vatan yarasına...
Buysa eğer
onun biricik arzusu...
İşte budur özcesi yoldaşım
yaşam ve ölüm hikayemiz.
Çok acı ve hüznü olsa da
izdirap yüklü
parçalasa da yürekleri...
bu;
karanlığa küskünlüğün
ve aydınlığa
derin hasretin isyanıdır.
...

Diyarbakır

Kerboran davası
tutuklusu
kadın yurtseverler
serbest bırakıldı

26 Temmuz tarihinde Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yapılan ilk duruşma sonucu tutuklu bulunan 11 kadın yurtsever serbest bırakıldı.

31 Mayıs'ta kadınlar Diyarbakır ve Nusaybin'i kapsayan ve sömürgeci rejimin soykırım kararnamelelerine karşı kitlesel sivil

26 Temmuz tarihinde yapılan mahkemede tutuklu kadın yurtseverler, kendilerine işkence ve hakaret yapıldığını belirterek bu durumu protesto ettiler. Kısa savunmalarla sömürgeci otoriteyi reddettiler. Tutuklu yurtsever kadınların tümü mahkemede Kürt olduklarını, sürekli terör altında yaşadıklarını, Türkçe bilmediklerini ve Kürtçe ifade vereceklerini söylediler. Mahkeme heyeti onların bu isteğini yerine getirerek Kürtçe savunmaları tercüman vasıtasıyla Türkçe'ye çevirtti.

Tutuklu yurtsever kadınların serbest bırakıldığı bu dava, yakın tarihimizde kadınların bu

mak üzere DGM'ye sevk edilmişti. 21 Mayıs 1990 tarihinde yapılan ilk duruşmada 77 tutuklu yurtseverden 44'ü tahliye olmuştu.

21 Haziran'a ertelenen 33 yurtseverin mahkemesi ancak Temmuz ortalarında yapılmış ve tutuklu bulunan tüm yurtseverler serbest bırakılmıştır.

Mayıs ayı
kitle gösterilerinde
tutuklanan yurtseverler
serbest bırakıldı

Mayıs ayı içinde Nusaybin, Cizre ve Diyarbakır'da 424 nolu soykırım kararnamelelerine karşı yapılan kitle gösterilerinde 400 yurtsever tutuklanmıştı. O günden bu yana yapılan çeşitli duruşmalarda yurtseverlerin büyük bölümü serbest bırakılmıştı.

En son Temmuz ayı ortalarında yapılan son duruşmada da geriye kalan dokuz yurtsever serbest bırakıldı.

Erzincan

İşkenceli mahkemede
dokuz yurtsever
serbest bırakıldı

21 Mart 1990 tarihinde gerçekleştirilen Elazığ ferrokrom eyleminde gerillalara yardım ettikleri gerekçesiyle tutuklanan çoğu köylü 19 yurtseverin Erzincan DGM'de yapılan mahkemeleri sonucunda dokuz yurtsever serbest bırakılırken, diğerlerinin tutukluluk hallerinin devamına karar verildi.

Duruşmada tutsak yurtseverlerden 70 yaşındaki **Sofi Hesen**, yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Önceki ifademizi kabul etmiyorum. Beni dövdükleri için ifade alan kişilerin yazdıkları yazıyı kabul ederek imzalamıyorum". Diğer tutsakların tümü de ifadelerinin ağır işkenceler sonucu alındığını söylediler. Birçok tutsak yurtsever, bu durumu ve mahkemenin ırkçı niteliğini protesto ettiler.

Cizre davasında
tutuklu
yurtsever kalmadı

Mart ayının ortalarında Cizre halk ayaklanmasında 155 yurtsever gözaltına alınıp yargılan-

denli bir kitlesellikle yer aldığı en büyük davadır. Ve bu nedenle de dava gerek Kürt halkının, gerekse Türkiye ve Avrupa'da hukukçuların büyük ilgisini gördü. Sömürgecilerin tahliye kararı vermesinin en önemli nedeni de davanın bu kitlesel karakteri oldu.

Kerboranlı kadınlar soykırım kararnamelelerini protesto direnişinde

itaatsizliğin bir parçası olarak Kerboran Hükümet Konağı önünde kitlesel bir gösteri yapmış, özel tim terörüne karşı direnişlerdi. Bu gösteri sırasında 26 kadın gözaltına alınıp derhal Mardin'e götürülmüş, orada da işkenceye alınmışlardı. Bu ilk soru sonucunda gözaltına alınanların 11'i tutuklanmış, 15'i de serbest bırakılmıştı.

Tutuklu olanlar şunlardı: Felek Çelebi, Kadriye Çelebi, Kerime Çelebi, Fehime Seyhan, Tebrîye Seyhan, Saliha Aslan, Türkan Aslan, Fatma Demir, Gülbahar Doğan, Surcan Dilek ve Hanife Kapalıgöz.

Şükrü GÖKTAŞ ve tüm savaş esirleriyle dayanışmayı yükseltelim!

Cumhuriyet
TAKVİM: 19 TEMMUZ 1990

Beyin küçülmesi tanısı konan idam hükümlüsü Göktaş'ın avukatı:
'Raporlar açıklansın'

İdam hükümlüsü Şükrü Göktaş'ın avukatı Veysel Akay, beyin küçülmesi tanısının Ankara'daki doktorlar tarafından koyulduğunu, bu konuda bir rapor düzenlendiğini, ancak bu belgelerin kendilerine ulaşılmadığını belirterek "Raporların açıklanmasını, buna göre tedavinin yapılmasını, gerekirse Göktaş'ın yurtdışına gönderilmesini istiyoruz" dedi.

İZMİR (Cumhuriyet Ege Büro- su) — Aydın Cezaevi'nde geçen yıl yaptığı 52 günlük açık grevin ardından beyin küçülmesi tanısıyla önce Ankara'da Numune Hastanesi'ne kaldırılan idam hükümlüsü Şükrü Göktaş hakkında raporların açıklanması istendi. Göktaş'ın avukatı Veysel Akay, doktorların "beyin küçülmesi" tanısını koyduklarını anımsatarak "Raporlar Aydın Cezaevi'nde, Beyin Küçülmesi Tanısı Konan İdam Hükümlüsü Şükrü Göktaş'ın Beyin Küçülmesi Tanısının Açıklanmasını İstiyoruz" dedi.

Aydın Cezaevi'ne gönderilen idam hükümlüsü Şükrü Göktaş hakkında grışimler başladı. Göktaş'ın avukatı Veysel Akay beyin küçülmesi tanısının Ankara'daki doktorlar tarafından koyulduğunu, bu konuda bir rapor düzenlendiğini, ancak bu belgelerin kendilerine ulaşılmadığını belirterek "Raporların açıklanmasını, buna göre tedavinin yapılmasını, gerekirse Göktaş'ın yurtdışına gönderilmesini istiyoruz" dedi.

Avukat Veysel Akay Ceza Usul Yasası'nın 399. maddesinin tedavisi için yurtdışına gönderilmesini istiyoruz" dedi.

Avukat Veysel Akay Ceza Usul Yasası'nın 399. maddesinin tedavisi için yurtdışına gönderilmesini istiyoruz" dedi.

Avukat Veysel Akay Ceza Usul Yasası'nın 399. maddesinin tedavisi için yurtdışına gönderilmesini istiyoruz" dedi.

Şükrü GÖKTAŞ içimizden biri. O'nu hepimiz tanıyoruz. PKK Urfa-Viraneşehir Davası'ndan. Sömürgeci-faşist mahkemelerin hakkında verdikleri idam cezası dosyası mecliste.

Sömürgeci-faşist Türk rejiminin zindanlarında bir savaş esiri Şükrü GÖKTAŞ. Esir alındığından bu yana zindanlardaki savaş esirleri üzerinde estirilen vahşi terör, işkence ve baskıların yanısıra teslim alma, ihanet ettiren politikalarına karşı da direniş bayrağını bir an olsun elinden bırakmayan bir devrimci.

İşte, 6 yıldan bu yana yakasına amansızca yapışan ölümcül hastalık, insanca yaşamak, insanlık onurunu korumak için gösterilen büyük direnişin bir bedeli.

Şükrü GÖKTAŞ, ağır hasta; beyninde küçülme var. Eğer hemen tedavi edilmezse, beyin küçülmesi onu hızla ölüme götürecektir. Sömürgeci-faşist rejim, tedavisini engelliyor. Hatta kamuoyunda oluşan tepkinin önünü kesmek ve ölümünü hızlandırmak için hastalık tanısının olduğu doktor raporlarını saklıyor, avukatına ve kendisine bile vermiyor. Verdikleri, ama

Yeni Halk Gerçeği Gazetesi'nin 31 Temmuz 1990 tarihli basın açıklaması:

"Güneydoğu"da genel saldırı

15 Temmuz gününden başlayarak Hakkari, Van, Siirt ve Şırnak illerindeki kırsal kesimlerde bulunan Kürt köylerini abluka altına alan güvenlik güçleri, insanları silah zoruyla Tabur, Tugay gibi askeri birimlerde toplarken, köyleri de ateşe veriyor. Son iki hafta içinde binlerce kadın, erkek, çocuk, yaşlı Kürt gözaltına alındı. 3 yaşındaki çocuklar bile dipçiklendi, onlarca köy yakılıp yıkıldı.

Bölgeden gelen haberlere göre, 17 Temmuz 1990 günü Van ili Çatak ilçesine bağlı Konağa (Martanis) ve Narlı (Xaviştan) köyleri arasındaki dağlık arazide PKK militanları ile güvenlik güçleri arasında meydana gelen ve 1 PKK militanı ile 7 komando erinin öldüğü çatışmadan sonra bölgeye gönderilen takviye birlikleri, Çatak'tan Pervari'ye kadar uzanan Kürt köylerini tamamen boşalttıktan sonra ateşe verdiler. Çataklı haber kaynakları, nüfusu 5 bini geçmeyen ilçe merkezinde 27 bin askerin tutulduğunu belirtiyorlar. Boşaltılan köyler, koruculuğu kabul etmeyerek silah almayan veya çok az silah alan iki aşirete aittir.

Yine 16 Temmuz günü Hakkari ili Çukurca ilçesine bağlı dağlık arazide başlayan ve 18 Temmuz günü resmi makamlarca 3 PKK militanının öldüğü açıklanan olaydan sonra ise, Malatya ve Diyarbakır hava üssünden havalanan 6 jet uçağının Yüksekova, Şemdinli, Çukurca ve Uludere üzerinden geçerek Çukurca'ya bağlı köyleri bombaladığı, yöre halkı tarafından belirtilmektedir. İdari ve askeri yetkililerin tasarruflarıyla her türlü giriş-çıkışı kapatılan bölgeden bu bombalama sonrası meydana gelen kayıplar konusunda sağlıklı bilgi alınmıyor.

Güvenlik güçlerinin "PKK Operasyonları"na bahane ederek saldırdığı Kürt köylülerinin yaşam güvencelerinin ortadan kalktığı, on binlerce insanın yeni bir göç dalgasıyla karşı karşıya getirildiği de öğrenilmiştir. Bölgenin birçok yerinde "Toplama kampı" kurulmuştur. Burada toplanan insanımızın hiçbir yaşam güvencesi bulunmamaktadır. Sivil ve savunmasız insanlara yönelik bu caniyane saldırılar sürerken, bölgeye bir gezi düzenleyen İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, "Taarruz halindeyiz" diyerek, halka yönelik bu saldırıyı teyit etmiştir. Cumhurbaşkanı Turgut Özal da, yine bölgeye yaptığı gezide, "Geçinmek isteyen Batı'ya gitsin" diyerek göç ettirme uygulamasını savunmuştur. Bunlar, Türk ve dünya kamuoyunun gözleri önünde olan olaylar ve söylenen sözlerdir.

Kürt bölgelerinde yaşanan "sıcak savaş"a paralel olarak Kürt halkına yönelik operasyonlarına hız veren ve saldırılarını yaygınlaştırıp yoğunlaştıran Türk güvenlik güçleri, halen Hakkari, Şırnak, Van, Siirt illeri sınırları dahilinde yaşayan yaklaşık 2 milyon Kürt insanının yaşamını "yok eder" bir hale gelmişken, hem Türkiye hem de dünya kamuoyunun bu tepkisizliğini, suskunluğunu anlamakta güçlük çekmekteyiz. Basınımızın büyük bir kesimi sanki bu olaylar hiç yaşanmamış gibi "Olağanüstü" bölgeye ilişkin olarak yalnızca -elbette çarpıtarak- çatışma haberlerinden söz etmektedir. İnsanlarımıza karşı işlenen bu suçlara karşı, "Ben insanım" diyen herkesi her kesimi duyarlılığa davet ediyoruz.

Yeni Halk Gerçeği

bir türlü yapmaya cesaret edemedikleri idam cezasını böylece infaz etmeyi amaçlıyor düşman.

Yoksa kendi koydukları yasalara bağlı kalmaları ve gereklerini yerine getirmeleri durumunda bile Şükrü GÖKTAŞ'ı değil cezaevinde, Türkiye'de bile tedavisi mümkün olmayan hastalığı nedeniyle hemen serbest bırakması ve tedavi olabileceği herhangi bir ülkeye gitmesine izin vermeleri gerekiyor. Türk Ceza Usul Yasası'nın 399. mad-

desi bunu gerektiriyor.

Ama sömürgeci-faşist rejim, kendi yasalarını bile tanımayacak kadar pervasız, ölçsüz ve kuralsız bir saldırganlık içinde halkımıza ve zindanlardaki savaş esirlerine karşı.

Şükrü GÖKTAŞ, ne ilk ne de son. Onlarca savaş esiri şehit düştü zindanlarda, yüzlercesi sakat kaldı, ölümcül hastalıklara yakalandı. Ama herşeye rağmen insanlık onurlarını, siyasal kimliklerini koruyarak halkımıza eşsiz bir direniş mirası yarattılar.

Bunun bir gereği olarak bizler de, Türk sömürgeciliğinin Şükrü GÖKTAŞ ve tüm savaş esirlerimiz üzerindeki insanlık dışı baskı, işkence ve aynı zamanda yasadışı idam infazına karşı çıkalım. Sömürgeci-faşist rejimin bu insanlık dışı, vahşi ve kural tanımaz cinayet ve cinayet girişimlerine karşı sesimizi yükseltelim.

Şükrü GÖKTAŞ'ların katledilmesine son diyelim!

Uhutmayalım ki, kendisini nasıll tanımlarsa tanımlasın, insanlığa karşı işlenen suçlara ve cinayetlere sessiz kalmak, işlenen suç ve cinayetlere ortak olmak demektir!

İSVEÇ

Faşist Saddam rejimi lanetlendi

Söderhamm-Bollnäs:

18 Temmuz tarihinde, Irak'ta insan haklarını ayaklar altına aldığı ve Kürt halkının üzerine soykırımlarla gittiği için Saddam rejimi, yapılan bir mitingle protesto edildi.

İsveç siyasi partilerinin bölge temsilcilerinin katıldığı mitingde, Irak'ta insan hakları ve Kürtler üzerine konuşmalar yapıldı. Bollnäs Kürt derneğinden bir ERNK taraftarı da yaptığı Kürtçe değerlendirmede, Kürtlerin dört parçadaki güncel durumlarına ve PKK'nin Kürt halkının bağımsızlığı için yaptığı ulusal kurtuluş mücadelesine değindi. Bu arada Saddam rejiminin Türk rejimi ile olan ilişkilerine de dikkat çekti.

1989 Ağustos ayında Irak'ta gözaltına alınıp cezaevine konulan, daha sonra bu ayın 11'inde idam edilen İsveç vatandaşı, Irak uyruklu Mehti Saleh'in olayı üzerinde de durulan miting, atılan güçlü sloganlarla son buldu.

Miting Söderhamm Kürt derneği tarafından yapıldı ve Bollnäs Kürt derneği destek amacıyla katıldı. Mitingde ERNK taraftarları çoğunluğu ile dikkati çekti. Aynı miting öncesi ve sonrasında da Söderhamm'da İsveççe yaygın olarak bildiri dağıtıldı.

15 Ağustos Atılımının 6. yıldönümü kutlandı

Stockholm:

ARGK'nin altıncı yıldönümü, 21 Temmuz tarihinde Stockholm'da coşkulu bir geceyle kutlandı. 600 yurtseverin katıldığı gecede ozan Nergiz, ozan Şemdin, ozan Seyitxan ve ozan Xemgin devrimci türkülerıyla kitlenin coşkusunu arttırdı. Bitlis yöresinden derlenen halk oyunları, ve köy koruculuğunu mahkum eden tiyatro gösterisi büyük beğeni kazandı.

BAŞSAĞLIĞI

21 Haziran 1990 günü kahramanca savaşarak şehit düşen Mehmet BALÇIN'ın ailesi olarak bütün Kürdistan yurtseverlerine ve halkına başsağlığı dileriz. Halkımız için kahramanca savaşarak şehit düşen yoldaşlarımızın ailelerine ve tüm Kürdistan halkına tekrar başsağlığı dileriz.

Bizler şehitlerimizle gurur duyuyoruz ve hiçbir zaman mücadeleden vazgeçmeyeceğiz. Faşist Türk devletine teslim olmamaya da kararlıyız.

Biz şehit aileleri ve tüm yurtseverler olarak mücadeleye daha sıcak ve yakın bakıyoruz. Bizler mücadeleyi cesurca sürdüreceğiz.

Mehmet BALÇIN (Battal)'ın kardeşleri Bektaş ve İbrahim

Türk konsolosluğu önünde Kürdistanlı kadınların protestosu-Frankfurt

ALMANYA

ARGK'yi destekleme festi

Saarbrücken:

14 Temmuz günü Saarbrücken'de ARGK'yi destekleme festi düzenlendi. Yurtsever kitlemiz, Alman ilerici dost grupları ve diğer ülkelerin anti-faşist güçleri dayanışma amacıyla feste katıldılar. Festte en çok ilgiyi folklor gösterileri gördü.

ARD televizyonu festi görünürken, ilerici yerel gazeteler de yayınlarında festle ilgili haberlere yer verdiler.

Fest, Kürdistanlı yurtseverler ile diğer halklardan demokrat ve ilericiler arasında dayanışmanın güzel bir örneği oldu.

14 Temmuz ölüm orucu direnişini anma ve Serihildan'la dayanışma gecesi

Mannheim:

21 Temmuz günü Ofenburg ve Freiburg'da oturan yurtseverler, Kehl Goldschlier kasabasında 14 Temmuz ölüm orucu direnişini anma ve Serihildan'la dayanışma gecesi düzenlediler.

300'ün üzerinde yurtseverin katıldığı gecede Stuttgart folklor ve müzik grubu Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden derledikleri müzik ve folklorik danslarını sundular. Ayrıca ozan Seftan ve ozan Baran söyledikleri devrimci türkülerıyla geceye renk kattılar. Gece, geleneksel "Apo hate Hilvanê" türküsüyle halay çekilerek sonuçlandı.

Türk turizmini boykot yürüyüşü-Frankfurt

İsmail Beşikçi'yle dayanışma gecesi yapıldı

Berlin:

21 Temmuz günü Berlin'de İ. Beşikçi'yle dayanışma amacıyla yapılan geceye 150 civarında yurtsever katıldı.

Hunerkom Berlin şubesi tarafından düzenlenen gece siyasi konuşmayla açıldı. Konuşmada İ. Beşikçi'nin Kürdistan üzerine yapmış olduğu bilimsel araştırmalar anlatıldı. Tutuklanması protesto edilerek serbest bırakılması talep edildi.

Gece programında Botan Folklor ekibi Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden derlenmiş oyunları sundu. Botan müzik grubu, ozan Armanc, ozan Şiar da devrimci türkülerıyla progamda yer aldılar.

Şehitleri anma toplantıları

Stuttgart:

14 Temmuz 1982'de başlatılan büyük ölüm orucu ve halk kahramanlarımız M. Hayri DURMUŞ, Kemal PİR ve diğer şehitlerin direnişleri üzerine Stuttgart, Ulm, Heilborn ve Pforzheim alanlarında toplantılar yapıldı.

Toplantılarda 14 Temmuz ölüm orucu direnişçilerinin sömürgeci faşist TC'nin zindanlarında dayattığı teslimiyet ve ihaneti canları pahasına da olsa yerlebir ederek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde çok önemli bir rol oynadıkları anlatıldı. Halkı ve vatani için insanın gerektiğinde canını feda etmekten kaçınmaması gerektiği dile getirildi. Toplantılara toplam 250 civarında yurtsever katıldı.

Türk konsolosluğu önünde protesto eylemi

Frankfurt:

● 21 Temmuz tarihinde TC'nin Frankfurt Konsolosluğu önünde YJWK tarafından düzenlenen protesto eylemine kadın ve çocuklar katıldı. 60 kişinin katıldığı eylem yaklaşık bir saat sürdü. Eylemde Kürdistan'daki katliamlar, sürgünler kınandı. Ayrıca İ. Beşikçi'nin tutuklanması protesto edildi ve derhal serbest bırakılması gerektiği vurgulandı.

Eylem, tüm basın-yayın organları, uluslararası insan hakları ve hukuk kuruluşları ile demokratik kamuoyunu Kürdistan'daki katliamlara karşı duyarlı olmaya ve araştırma yapmaya çağrı yapılarak sonuçlandırıldı.

Nikaragua devriminin 11. yıldönümü kutlandı

● 19 Temmuz tarihinde Nikaragua devriminin 11. yıldönümü, Frankfurt'ta yapılan bir yürüyüş ve mitingle kutlandı. Yaklaşık 250 kişinin katıldığı yürüyüşü El Salvador komite, Nikaragua komite, Arbeitskreis gegen den Kurdenprozess (Kürt Davasına Karşı Çalışma Grubu), Feyka Frankfurt, KPD-OG örgütleri destekledi.

Yapılan konuşmalarda özelde Alman emperyalizminin, genelde dünya emperyalizminin sömürge ve az gelişmiş ülkelerdeki konumu vurgulandı. Ezilen ülkelerin işçileri ve ulusal kurtuluş hareketlerinin dayanışma içinde emperyalizme karşı mücadele etmeleri gerektiği dile getirildi. Nikaragua halkının bugün de mücadeleye devam ettiği, devrimi yaşatmak için her zaman mücadeleye edeceği vurgulandı.

Miting boyunca "Dün Nikaragua ve Vietnam, bugün El Salvador ve Kürdistan", "Yaşasın uluslararası dayanışma" sloganları atıldı.

Türk turizmini boykot çağrısı

● 21 Temmuz günü Frankfurt'ta Kürdistan halkının dostları ve Feyka Frankfurt tarafından Türk turizmini boykot etmek amacıyla bir yürüyüş düzenlendi. Yaklaşık 60 kişinin katıldığı yürüşte Almanların Türkiye'de tatil yapmaması gerektiği vurgulanarak, buradan elde edilen dövizin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı silah vs. için kullanıldığı dile getirildi.

F. Almanya'daki tüm yurtseverleri Köln Radyosu'nu protestoya çağırıyorum

F. Almanya'nın Köln şehrinde tüm Almanya'ya yayın yapan WDR (Batı Alman Radyosu) Türkçe yayın bölümü, Türk sömürgeciliğinin özel savaş politikasının yürütücülüğünü yapmaktadır. Türkiye'de kısa adıyla TRT olarak bilinen resmi devlet radyo ve televizyon kurumunun F. Almanya'daki şubesi gibi çalışmaktadır. Bilindiği gibi TRT, özel savaşın en üst karar ve yürütme organı olan Millî Güvenlik Kurulu'nun emirleri doğrultusunda ve ona bağlı olarak yayın yapmaktadır. Ulusal kurtuluş mücadelemizi ve hareketimizi karalamak ve halkımızın desteğini engellemek için gerçekleri çarpıtmakta, Partimize ve yüce şehitlerimize, "terörist", "bölücü", "eşkiya", "çete", "hain", gibi tam da kendilerine yaraşır sıfatlarla saldırmaktadır.

F. Almanya'da ise bu görevi, Batı Alman Radyosu (WDR)'nin Türkçe yayın bölümü çalışanları yerine getirmektedir. Bunlar, sömürgeci-faşist rejimin Bonn Büyükelçiliği ve MİT'in direktifleriyle hareket etmekte, ulusal kurtuluş mücadelemizi karalamak, Kürdistanlı ve Türkiyeli kitleleri karşı karşıya getirmek için elinden geleni yapmaktadır. Ayrıca TC'nin mezhep ayrılıklarını körükleyerek ulusal birliğimizi parçalama politikasının da temsilcisi durumundadır.

Batı Alman Radyosu (WDR) Almanca bölümü, Kürdistan'daki gelişmeleri, PKK'nin kaydettiği gelişmeleri tarafsız bir biçimde yansıtırken, Türkçe bölümü şovenist ve ırkçı bir tutumla mücadelemize ve halkımız uğruna kanlarını döken şehitlerimize "terörist", "eşkiya", "bölücü", "çete", "hain" gibi tanımlamalarla saldırmaktadır.

Normalde Türkçe bölümünün de Batı Alman Radyosu'nun yayın politikasını izlemesi, ona bağlı olması gerekiyor. Fakat gerçek hiç de öyle değil. Türkçe bölümü sömürgeci-faşist TC'ye hizmet etmekte ve sahibinin insanlık dışı karakterini ve vahşi katliamlarını kitlelerden gizlemeye çalışmaktadır.

Bunun insanlığa karşı bir suç olduğuna inanıyor, WDR-Türkçe yayın bölümü çalışanlarının bu şovenist ve ırkçı propagandalardan vazgeçmelerini, Kürdistan ve Türkiye halklarına işledikleri suçlara son vermelerini ve WDR'nin yayıncılık politikası doğrultusunda yayın yapmalarını istiyorum.

Ben Kürdistanlı yurtsever bir genç olarak Partimiz PKK'ye, şehitlerimize ve halkımıza dil uzatan Batı Alman Radyosu (WDR) Türkçe yayın bölümünün bu ırkçı ve şovenist yayın politikasından vazgeçmesini sağlamak için tüm Kürdistanlı ve Türkiyeli yurtsever ve demokratları bunu şiddetle protesto etmeye çağırıyorum.

Kerim

Adres:

1- Radyonun Genel Sorumlusu, WDR-Hörfunk, z. Hd. Friedrich Nowotny, Appellofplatz, 5000 Köln 1
2- Türkçe Bölümü, WDR-Hörfunk, Türkische Redaktion, Appellofplatz, 5000 Köln 1

HEP Milletvekilleri yürüdü:

Kürdistan halkı özgürlükçü ve eşitlikçi yaklaşımlara verdiği değeri bir kez daha gösterdi

Halkın Emek Partisi (HEP)'nin 17 Temmuz'da İstanbul'dan başlattığı "Onurlu ve Özgür Bir Yaşam Yürüyüşü", 25 Temmuz'da Diyarbakır'da yapılan bir mitingle sona erdi. Bu yürüyüş, geçtiğimiz Mayıs ayı başında kurulan HEP'nin ilk siyasal etkinliği idi. 11 HEP milletvekili, İstanbul-Diyarbakır arasındaki toplam 1.800 kilometrelik yolun yaklaşık 150 kilometresini Türkiye ve Kürdistan'daki 18 il ve ilçede yürüyerek katettiler. Halkın Emek Partisi'nin "Onurlu ve Özgür Bir Yaşam Yürüyüşü", Türkiye ve Kürdistan halkları tarafından sıcak bir ilgiyle karşılandı. Pekçok şehirde yürüyüşe yoğun katılım oldu. Yürüyüş güzergahında Kırşehir ve Hacıbektaş dışında kalan tüm il ve ilçelerde sömürgeci-faşist güçler, hem yürüyüşü hem de buna halkın katılımını engellemeye çalıştılar. Çok sayıda kişi gözaltına alındı.

"Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü", 17 Temmuz'da İstanbul Çağaloğlu'ndan başladı. Aynı zamanda parti kurucusu da olan HEP milletvekilleri Fehmi Işıklar, Cüneyt Canver, Kenan Sönmez, Adnan Ekmen, Arif Sağ, Mehmet Ali Eren, İsmail Hakkı Ünal, Abdullah Baştürk, Salih Sümer, Ahmet Türk ve İbrahim Aksoy yürüyüşte "12 Eylül ve Devamına Hayır", "İşkence ve Zulme Son", "Genel Af", "Suskun Basın Değil, Özgür Basın", "Öğretmenlere, Memurlara Sendikal Haklar", "Geleceği Güveniyoruz, Onlar Geleceğimizdir" vb. yazılı pankartlar taşıdılar.

Yürüyüş kortejini oluşturan 11 HEP milletvekili ile parti otobüsünün çevresini kuşatan faşist Türk polisi, yürüyüşü desteklemek ve eşlik etmek isteyenlere engel oldular. Buna rağmen, marş ve türküler eşliğinde temel insan hakları, özgürlük ve demokrasi için yürüdüklerini söyleyen HEP milletvekilleri, çevre binalarda oturanlar ve sokaklarda bulunan kitleler tarafından alkışlandı ve çok sayıda kişi kaldırılmırlardan birlikte yürüdü. HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar, yürüyüş sonrasında yaptığı bir açıklamada, İçişleri Bakanlığının yürüyüşün yapılamayacağına ilişkin bir karar çıkarttığını belirterek, "Bir ülkede milletvekilleri halkın yanına gidemeyeceklerse, o ülkede demokrasi ve insan haklarından söz edilemez" dedi.

HEP Milletvekilleri, İstanbul'dan sonra Kocaeli, Sakarya, Bolu, Ankara ve Kırıkkale'de de polislerin engelleme girişimleriyle karşılaşmışlar. 19 Temmuz'da Ankara'da yürüdüler. Sosyalist Parti, Sosyalist Birlik Partisi ve TBKP Ankara örgütü tarafından desteklenen yürüyüşçü HEP'li milletvekillerine çevreden de çok sayıda katılım oldu. Faşist Türk polisi, burada da halkın katılımını engellemek amacıyla kitlelere saldırdılar, copladılar ve sokaklara barikat kurdular. Yürüyüşü izleyen basın mensuplarının kimliklerini kontrol ettiler, basın kartı olmayanları konvoy dışına çıkartmak istediler. Ayrıca sivil polisler, "HEP otobüsünden yayın yoluyla bölücü-lik propagandası yapıldığı"nu iddia ederek tutanak düzenleyip otobüsün içindekilerin kimlik tespitini yaptılar.

HEP milletvekillerinin "Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü"nü Türkiye'deki son durağı Adana'ydı. Burada binlerce insan HEP'lileri destekledi. Faşist polis, yürüyüşe katılan kitlelere saldırdı, dövdü ve birçoğunu gözaltına aldı.

21 Temmuz'dan itibaren "Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü"nü'nün Antep, Birecik, Suruç, Urfa, Siverek, Mardin, Batman ve Diyarbakır'ı kapsayan Kürdistan bölümü başladı. Kürdistan'da yürüyüşe ilgi ve katılım çok daha kitlesel, sömürgeci-faşist güçlerin saldırılarına da daha kapsamlı oldu. Birecik ve Suruç'ta olduğu gibi, HEP milletvekilleri bazı yerlerde "Beşikçi'ye Özgürlük" yazılı pankartlar ve sloganlarla karşılandı. Ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı sömürgeci-burjuva partisi SHP eliyle piyasaya sürülen "Kürt Raporu"nun içeriği, nedenleri, sonuçları ve diğer sömürgeci-burjuva partilerinin Kürdistan sorununa yaklaşımları konusunda kitlelerin sorularıyla karşılaştılar.

24 Temmuz'da Mardin girişinde HEP milletvekillerinin yolu "Özel Tim"ler tarafından kesildi. Sömürgeci-faşist özel timler, milletvekillerine eşlik eden yaklaşık 100 aracın anahtarlarını ve içerisindkilerin kimliklerini toplayarak Mardin'e girmelerini engellemeye çalıştı. Bunun üzerine HEP milletvekilleri ile özel timler arasında sert tartışmalar çıktı. HEP'liler, özel timlerin bu uygulamasına son verilinceye kadar buldukları yerden hareket etmeyeceklerini ilettiler. Ardından kimlikler ve anahtarların geri sahiplerine iade edilmesiyle Mardin'e hareket edebildiler. Özel timler, basın men-

suplarına saldırdı, tekmeledi ve fotoğraf makinalarını almaya çalıştı. Gazetecilerin olayları görüntülemesini engellediler.

Yürüyüşün Batman durağında HEP'liler, Cumhuriyet Meydanı'na doğru yürüyüşe geçtiler. Çok sayıda sömürgeci asker, polis ve özel tim elemanı etraflarını kuşatarak milletvekillerini çember içine aldılar. Daha yürüyüşün başında polis milletvekillerine "yasalara uygun davranmadıkları" gerekçesiyle engel olmak istedi. Ve halkın yürüyüşe katılımını engellemeye çalıştılar. Bunun üzerine çevrede bulunan binlerce kişi, polisi yuhalayarak ulusal kurtuluşçu sloganlar attılar ve polisin hem kendilerinin katılımını hem de yürüyüşü önlemek istemesini protesto ettiler.

Ardından Batman'daki Cumhuriyet Meydanı ve çevresindeki sokaklarda sömürgeci güçlerle halk arasında çatışmalar çıktı. Sömürgecilerin cop, sopa vb. kullanmasına karşı kitleler de taş atıldılar. Bu çatışma sonucunda polis eline geçirdiği 30-40 dolayında yurtseveri gözaltına aldı. Kitleler, sömürgecilerin saldırı ve gözaltına alma uygulamalarına karşı "faşist devlet", "katil polis", "polis baskısına son" vb. sloganlar attılar.

Bu olay nedeniyle 25 Temmuz günü gözaltına alınan yurtseverler, korkunç işkencelerden geçirildikten sonra ayın 27'sinde serbest bırakıldılar.

HEP'in 17 Temmuz'da başlattığı yürüyüş, 25 Temmuz'da Diyarbakır'da yapılan mitingle sonuçlandı. Sömürgeci güçler mitingin yapılmasını ve halkın buna katılımını engellemek amacıyla daha bir hafta önceden kitlelere baskı yapmaya ve tutuklamaya başladı. 25 Temmuz'dan önceki son hafta içinde 100 dolayında insan tutuklandı.

Miting günü en az 3000 polis, özel tim ve askerden oluşan sömürgeci güçler, halkı sindirmek

ve gözdağı vermek amacıyla "SS" kıyafetleriyle baskılarını yoğunlaştırdılar. Buna rağmen 10 bini aşkın Diyarbakırlı'nın mitingte katılımını engelleyemediler. Mitingte halkın her kesiminden insanlar vardı. Ama özellikle kadınların çokluğu dikkati çekti. Miting Diyarbakır'ın Dağkapı semtinde yapıldı. Akşam saat 5'te başladı ve yaklaşık 2 saat sürdü. Mitingte bir konuşma yapan Fehmi Işıklar, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği uygulaması ve 424 sayılı soykırım, sürgün ve sansür kararlarının kaldırılmasını istedi. Fehmi Işıklar ayrıca, Halkın Emek Partisi'nin demokrasinin önündeki en büyük engelin, Kürt sorununun çözülmemesi olduğuna inandığını vurguladı. HEP milletvekili İbrahim Aksoy da köy korucularına silahlarını bırakma çağrısında bulundu.

Mitinge katılan kitleler bu talepleri destekleyerek "Bijî Kurdistan", "Halklara özgürlük", "İşkenceye son", "Kahrolsun faşizm", "Kahrolsun sömürgecilik" sloganlarını attı. Son sloganın atıldığı sıralarda polis müdahale etti. Kitleyle polis arasında çatışma çıktı. Atılan sloganlardan bir diğeri de "Beşikçi'ye özgürlük" idi. Tam o sırada megafondan yapılan bir açıklamayla İ. Beşikçi'nin serbest bırakılmasının söylenmesi kitlelerde büyük bir coşku yarattı. HEP milletvekili Cüneyt Canver, özellikle Kemal Pir'i konu alan Diyarbakır direnişçileri üzerine bir şiir okudu. HEP milletvekilleri yaptıkları konuşmalarda, halka korku sınırını aşmaları çağrısında bulundular. Bunun üzerine kitleler de, "biz korku sınırını çoktan aştık" diye yanıt verdiler.

"Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü" Diyarbakır'da yapılan bu mitingle sona erdi.

11 HEP milletvekili, "Onurlu ve Özgür Bir Yaşam" için İstan-

bul'dan Diyarbakır'a yürüdü.

Kendi vatanında bağımsız, özgür, onurlu ve demokratik bir yaşama susamış olan Kürdistan halkı, bu yürüyüşe sıcak bir ilgi gösterdi, destekledi ve fiilen katıldı. Elbette bu, geçmişi birkaç ay öncesine dayanan HEP'in yarattığı kitlesel bir güç ve destek değildi. Tam tersine büyük bir emek, çaba, direniş, kan ve can pahasına PKK'nin yıllardan beri aralıksız sürdürdüğü Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin halkımızın ulusal bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi bilincini geliştirmesine bağlı olarak ortaya çıktı.

Kürdistan halkı artık, sömürgeciliğe karşı geliştirilen ve kendi ulusal kurtuluşuna, bağımsızlığına hizmet eden her eylemi, her sözü değerlendirebilecek ve buna karşı tavır geliştirebilecek bilinçtedir, güçtedir. Yine Kürdistan halkı, her iki halk arasında bağımsızlık, özgürlük ve eşitliğe dayalı politika ve eylemlere güç verir, destekler. Yeter ki, bu politika ve eylemler halkın çıkarlarına hizmet etsin, taleplerini dile getirsin, Kürdistan'da yürütülen sömürgeci özel savaşın tüm öge ve uygulamalarına karşı koysun ve bunların dünya kamuoyuna aktarılmasında köprü olsun. Yeter ki, üzerinde hareket etmeye çalıştığı bu ortamı ve potansiyeli yaratan güce ve mücadeleye saldırmamasın, inkar etmeye kalkmasın.

Evet, bunları yaptığı sürece adı ne olursa olsun Kürdistan halkından destek görecektir.

HEP'in "Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü"ne Kürdistan halkının destek vermesinin, ilgi ve sempatiyle karşılaşmasının ve fiilen katılımının nedeni de budur. Yani Kürdistan'da halkın HEP'e yaklaşımı oldukça bilinçli ve politiktir. Halk, aldatılmış olarak HEP'in mitinglerine katılmadı. Diyarbakır, Batman gibi merkezlerde ulusal kurtuluş örgütünün doğrudan talimatları doğrultusunda HEP'in bu mitingine yaklaşım gösterdi. Kürdistan halkı, artık ulusal bağımsızlık taleplerinin çözüm çerçevesinin sömürgeci yasallık sınırları olmadığını biliyor. Bunu, daha önceki kitle eylemlerinde ve HEP'e yaklaşımında oldukça net bir biçimde ortaya koydu. Hepimiz gördük.

Burada kitle, sadece eline geçen politik bir inisiyatifini kullanmıştır. Nitekim, Diyarbakır ve Batman'da da kitlelerin eylem ve sloganları, HEP'in politik ufkundan çok aşmıştır. Bizim açımızdan bu da, şehir kitlelerinin çok acilen örgütlenmesi gereken siyasal bir güç olduğunu ortaya çıkarmaktadır ve bu görevi dayatmaktadır.

HEP'e gelince; sloganları ve eylemleri kitlelerin ulusal kurtuluşu inisiyatif ve eyleminin önünü açıcı olduğu müddetçe, artık ulusal bağımsızlıkçı mücadelenin politik inisiyatifinden ayrı düşünülemez Kürdistan şehir kitlelerinin ilgisini görecektir. Her zaman olduğu gibi burada da alabileceğimiz en önemli ders ve alacağımız ölçü, yasal platformu kullanmada gösterilen ustalık değil, bu zeminde ve bu zemini aşan politik eylemdir.

CEPHE-BİRLİK ÖRGÜTLENMESİ KİTLE ÖRGÜTLENMESİDİR

Kürdistan'da ulusal kurtuluş cephesinin siyasal anlamı, örgütsel biçimi ve geliştirilme tarzı netleşmiştir. Her ne kadar bazı "malum" güçler ısrarla, ulusal birliğin ve ulusal mücadelenin yolunun "mevcut örgütlerin ittifakından geçtiğini" söylüyorlarsa da siyasetin, pratiğin ve kitlelerin eylemleriyle bunları yalanladığını, cephe örgütlenmesi ve mücadelesinin tüm emekçi ve ulusal sınıf, katman ve grupların eylem içinde, aynı sloganlar etrafında ittifaktan ve örgütsel bütünlüğünden geçtiğini biliyoruz.

Bu anlamda cephe konusunda teorik, örgütsel ve pratik netsizlik içinde değiliz. Netsizlik ve yetersizlik kitle denizini örgüt ve mücadele kanalına seferber etmede ortaya çıkmaktadır. Devrimci mücadelede yurtsever güçlerin her yetmezliği düşmanın hesabına yazılan bir puan anlamına gelmektedir. Devrimci-yurtsever çalışmamızın ağırlığının ülkemizde ve bir parçasının da ülkedeyle organik bütünlük içindeki dış alanlarda yürütüldüğünü biliyoruz. Ülkemiz politik ortamını da biliyoruz. Dünyanın en gerici teörü halkımıza uygulanıyor. Kitleleri örgütleme çalışmamız bu koşullarda olacaktır. Açıkçası, işkence, çatışma ve tutuklama ile içiçe bir çalışma. Ve bu koşullarda kitleleri korumak, topyekün örgütlenme ile mücadeleye çekmek zorundayız. Kitlelerin ideolojik ve politik olarak önemli oranda kazanılmış olması, kitlelerin düşman terörüne rağmen korku sınırlarını aşmış olması ve sömürgecilerin her uygulamasına karşı kitlesel tepkiden yana olmaları çok önemli bir avantaj olmakla birlikte, tüm bu kazanımlar kitlelerin öğretmeni olacak devrimcilerin zaf ve yetmezliklerini meşru kılmaz. Hatta mevcut koşullarda bu zaaf çok daha fazla tahribat yaparlar.

Süreç kitle örgütlenmesi ve mücadelesi süreci olduğuna göre her parti ve cephe kadrosunun başarısı, kitleler içinde kurduğu ilişki sayısı, kitle eğitimi ve örgütlenmesinde sağladığı başarı ve eyleme kaldırdığı yurtsever sayısı ile ölçülecektir.

Kitle örgütlenmesinde aşılması gereken yetersizlikler şunlardır:

Birincisi; Cephe örgütlenmesinde **parti-cephe birliği** ve **parti-cephe ayrılığı** tam kavranamıyor. Bu yetersizliğin en önemli kaynağı da parti kadrosunun cephe faaliyeti karşısında görevlerini kavrayamamasıdır. Parti kadrosunun görevi cephe örgütlenmesi yaratmaktır. Yani kadro doğrudan kitle çalışması yürütür. Kitle çalışması, sadece cephe çalışanına has değildir. Cephenin siyasal kapsamı parti olgusunun da çok ötesindedir. Cephe, ulusal bağımsızlık mücadelesinde varılması gereken en temel amaçtır. Parti ile cephe ayrı iki olgu olmakla birlikte birbirinden ayrılmazlar. Bir kadro şunu diyemez, "ben partiyim, sadece parti çalışması yürütürüm". Hayır, bir partili cephe çalışması yürütür. Bir kadro, cephe-birlik örgütlenmelerinin eğitimi ve mücadele sorunlarına kendini hasretmek zorundadır. Cephe içinde parti olgusu ayrı bir olgudur. Lenin yığın, parti ve parti çekirdeklerini koruyan ve besleyen kaynak olarak değerlendirdi. Gerçek de budur. Öncü kendini yığınla ayırtmak zor-

rundadır. Öncülük yetkinlikte sağlanır. Yığın içinde erime, onların bilinç ve örgütsel dağınıklık durumuna gerileme değil, yığınları kendini kabul ettirme, onları öncülüğüne inandırma, onların yaşam tarzı, olanak ve duygularını kavrama olarak anlaşılmalıdır.

Kadro bu çalışma içinde cephe çalışanı gibi olmalı, diğer cephe çalışanları ile aynı inisiyatifini paylaşmalı, onlara tepeden bakmamalı, onları cephe çalışmasını ilgilendiren tüm politikaların tartışılıp karara çıkarılmaları çalışmasına katmalıdır.

Kadro çalışma nesnesi olarak kitleleri görmelidir.

İkincisi; Cephe örgütlenmesini plan, program ve talimatlarla sınırlama yetmezliğidir. Evet, cephe çalışması plan-programa dayanmak zorundadır. Fakat, sürekli planla yetinme cephe çalışmasını kağıt üzerinde bırakır. Eğer planlarla devrim olsaydı, devrim çok kolay bir iş olurdu. Oysa biliyoruz ki, asıl gelişme bu programları pratiğe aktarma yetkinliği ile sağlanır. Devrimin sürekli planlarla uğraşan bürokratlara değil, üretken bilinçli cephe işçilerine ihtiyacı vardır. Çoğunlukla çalışmamızda iki ölçü arasında duruyoruz. İkincisine varmayı, üretken olmayı beceremediğimiz için, sürekli hazır teorik formüllere sarılıyoruz. Sonuçta ya yerimizde sayıyor ya da kısır bir döngü içinde kalıyoruz. Bu yetmezliğin özünde eğer, bilinçli ve müzmin bir küçük-burjuva bürokratismi yatmıyorsa, bu kısırlığı aşmanın tek yolu vardır, o da bilinci ve yaratıcılığı, plan ve programları pratiğe geçirmenin sorunları üzerinde yoğunlaştırmaktan geçer.

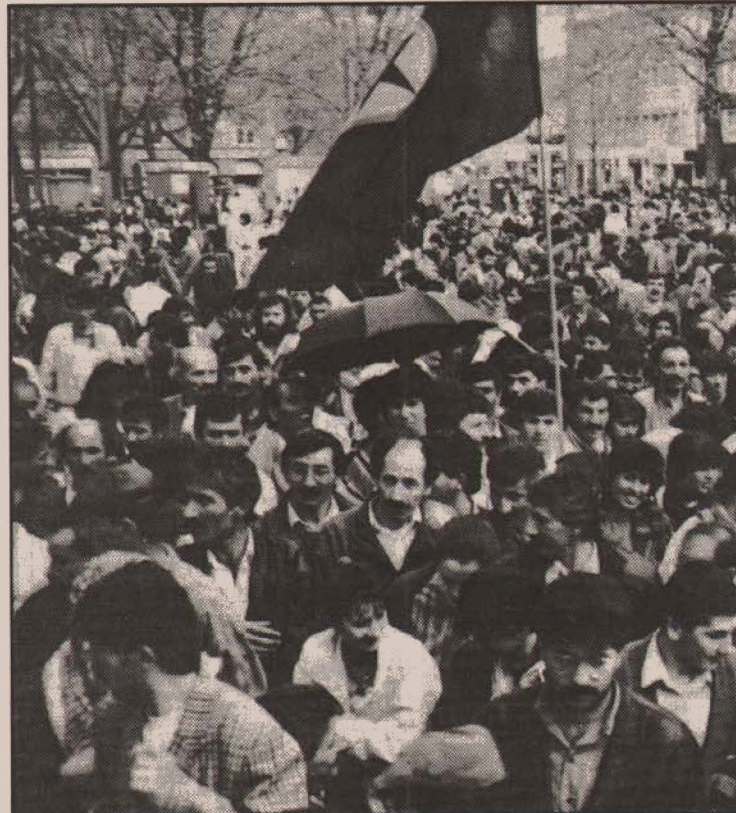
Üçüncüsü; Dar pratik hastalığıdır. Çalışmada genel bir ajitasyon ve propaganda ile yetiniyoruz. Aylar ve yıllar geçiyor, halen çalışma tarzı aynı. Plan ve program yok. Halbuki amaç, örgüt yaratmak ve yurtseverleri bilinçli örgüt sorumluluğu altına sokmaktır. Bu yapılamıyor. Nedeni de açık; sorumlu bilmiyor, bilmek için de kendini eğitmiyor, işin kolayına kaçıyor, bilinenle yetiniyor. Kitle artıyor, sorunlar büyüyor, halen çözümler aynı kalıyor. Neticede pratik gelişme,

çalışanın bilinç ve örgütlenme kapasitesini aşıyor. Sorumlu, pratik görevler altında eziliyor. Çare olarak iki yöntemle başvuruyor; ya sekterizme sapıyor ya da gerileyerek her anlayışa taviz veren bezgin bir konuma düşüyor. Gerçekte bu tutum bir ulusal kurtuluşçunun tutumu olamaz; bir cephe kadrosu hem kitlelerin öğretmeni hem de öğrencisi olmak zorundadır. Tabii ki her duruma uygun elde hazır reçete olamaz. Cephe kadrosu, sürekli kendini eğitmeli, eğitimi kitle eğitiminin önünde seyretmeli, örgüt ve mücadele sorunlarına bu bilinciyle ve deney birikimiyle yeni yeni çözümler getirmelidir. Pratiğin zenginliği, hergün karşımıza yeni yeni görevler çıkardığına göre, bir cephe kadrosu belirlediğimiz ölçülerde bir üretkenlik içinde olmalıdır.

Dördüncüsü; Cephe çalışmalarında süreklilik sağlanamıyor. İnsan denizinde çalışacak uygun elemanın yokluğundan sürekli ya-

nedenlerinden biridir. Bu yetmezliğe nasıl düşüyoruz? Çoğu kez tıkanıklığı aşmanın çaresini yöneticileri değiştirmekte buluyoruz. Böylece çalışanın özgül bir alanda deney kazanmasını önlemiş oluyoruz. Yeni gelen de, var olan deney birikiminden yararlanmıyor. Tekrar sıfırdan başlıyor. Ya da insan eğitmesini ve örgütlemesini bilmiyor. Kitle geriliğini öne alıyor, bunlardan ürüyor, aşmanın yöntemlerini bulamıyor; görev verileni eğitemiyor, yetmezliklere kırıcı yaklaşıyor; bu sekter yaklaşımla insanları kaçırıyor ya verimsiz bir çalışmaya hapsediyor ya da kendiliğinden monoton bir çalışmanın içine hapsolüyor.

Bir yönetici, yönetim gücü olandır. Kendini eğitmeyen başkasını da eğitemez. Cephe-birlik sorunları üzerine yoğunlaşmayan başkasını da yoğunlaştıramaz. Bir yönetici araştırır, yenilik içinde olur. Özgül konusu üzerinde yoğunlaşır. Bu konuda bir

kınılıyor. Devrimin ustaları bunu "orman denizinde ağacı görememek" hastalığı olarak değerlendiriyorlar. Bu durum çalışmalardaki aksaklığın en önemli

uzman profesyonelliğine ulaşır. Yenilik ve yeni çözüm olmadı mı kitleye bıkkınlık gelir, birlik çalışmalarına karşı ilgisi azalır.

Beşincisi; Cephe-birlik çalış-

malarında kitleye inisiyatif kazandırılmamıştır. Kitle bilinci küçümsenmemelidir. Birlikler, kitlelerin örgütlü inisiyatifinin ve kararlarının geçerli olduğu platformlardır. Yazılı formasyonla, toplantılarla, aynı faaliyete mümkün olduğunca çok kişi katmayla ve onları sorumluluk altına almayla kitlelere politik-örgütsel inisiyatif kazandırılabilir.

Yaklaşım eğitici, kolektif ve yapıcı olmak zorundadır. Bunun anlamı üzerinde cephe kadrosu iyice düşünmelidir. Birlik çalışması kadro üretim okuludur. Amaç kitleden gittikçe daha fazla sayıyı kadrolaştırmak olmalıdır. Kadrolaştırma, uygun görev, yeteneklerin isabetli tespiti, eğitim, çalışmada yapıcı denetim ve yardım etme sorunudur. Eğer, kitlenin önüne hemen "cephe çalışması eşittir evi ve işi terketmek" dayatmasını koyarsak, kitleleri ürkütür ve kaçırırız. Yöntem, kişilere konumuna göre iş vermeyi becerebilmektir. Çoğunlukla bunu beceremiyor, beceriksizliğimize yönelmek yerine, suçu "kitle geriliklerine" yüklüyoruz.

Tekrar vurgulamayı gerekli görüyoruz; cephe-birlik çalışması her yurtsevere görev verme çalışmasıdır. Okulda öğrenciyi, fabrikada işçiyi, camide imama, evde kadına, memura, esnafa, öğretmene vd. 'ne iş verme sorunudur. Cephe yöneticisinin başarısı bu görevlendirmeyi ve yürütmeyi becerebilme kapasitesinde yatar.

Altıncısı; Kitle sorunlarına yaklaşımda sergilenen yetersizliklerdir. Biliyoruz ki kitemiz içinde aşiretçi, aileci anlayışlar ve mezhep düşünceleri etkindir. Belli güçler de bu ayrılıkları derinleştiriyor ve bu amaçla örgütler kuruyorlar. Ayrıca Avrupa alanının kültür ve sosyal yaşamının kitemiz üzerindeki etkileri de somut. Bunları dikkate aldığımızda eğitimin önemi ortaya çıkıyor. Yaklaşımımız her türlü sekterlik, önyargı ve liberal tutumdan uzak olmak zorundadır. Tabii ki hiç bir bölgesel, aşiretsel, ailesel ve dinsel ayrılığa taviz verilmeyecektir. Fakat biliyoruz ki bunlar, slogan düzeyinde tavır almakla aşılmazlar. Eğitim, demokratik yaklaşım, yurtseverleri ortak çalışmalara çekme, sorumluluklarını artırma ve tüm yurtseverleri ortak bir duygu etrafında birleştirmekten geçer. Eğitimi bu anlamıyla bilinçlendirme - örgütlenme - mücadele etme eksenini bütünlüğü içinde değerlendireceğiz.

Fakat pratikte bunlar yapılamıyor. Her birliğin, genel cephe ve özel olarak da kendi örgüt ve mücadele sorunları üzerinde kitesini eğitime çalışması sürekli olmalıdır. İşte yapılamayan bu çalışmadır. Birlik yönetimleri bildiri dahi çıkaramıyor. Kendi birliklerini ilgilendiren gelişmeleri bile izleyemiyor, bülten çıkaramıyor, eğitim konusunda iddialı olamıyorlar. Kürdistan'da muazzam bir ayaklanma deneyi yaşandı. Bu deneyler bile birlik yönetimleri tarafından incelenemiyor. Demek ki çalışmalardaki geriliğin kaynağına kitleleri değil, örgütlü öncü güçlerin darlık ve yetmezliğini koyacağız.

Yedincisi; Cephe-birlik çalışmalarında sergilenen siyasal darlıktır. Cephemiz kitleler üzerinde egemenliğini gittikçe arttır-

maktadır. Mücadelemiz hem Türkiye'de hem Ortadoğu'da hem de Avrupa'da otorite kazanmıştır. Çalışmalarımız, mücadelemizin bu siyasal saygınlığına ve onu daha da arttırmaya denk düşmelidir. Kendi kabuğuna çekilmiş, dar bir çalışma içine gömülmüş, verimsiz birlik çalışmasını aşamayan bir birlik yönetimi başarısız bir yönetimdir. Halbuki çalışmalarımızla geniş çevrelere açılmamız, hep bunun planlaması ve çabası içinde olmalıyız. Toplantılar, yayın, propaganda ve kitlesel eylem gücümüzle en geniş çevrelere ulaşmalıyız. Biz ise kendimizi hep dar bir çevre içinde hapsediyoruz. Dışımızdaki hiçbir şeyden habermiyor çoğunlukla. Açılımda karşılaştığımız en küçük bir aksiliği büyütüyor, bundan ürüyor, neticede tekrar kendi dar kabuğumuza çekiliyoruz. Gerçekte mücadelemizin haklılık ve saygınlığı değerlendirildiğinde, geniş ufuklu bir çalışmayla Kürt küçük-burjuva gruplarının kitle kaynağını kurabiliriz. Önemli

zebilirim, bildiri ve bültenleri basacak kaç yazıcı, kaç teknik eleman buldum, ülkedeki kitleme çalışmalarını ne kadar yansıttım, bunun yol ve yöntemleri ne olmalıdır vb.

Dokuzuncusu; Çoğunlukla devrimci çalışmanın esas olan çalışma tarzının temel uygulamaları üzerinde ciddi yetmezlikler içinde oluyoruz ve bu yetmezlikler de tüm çalışmalarımızı koşullandırıyor.

Cephe çalışmasında **kollektivizm** esastır. Kollektivizm, çokluğun bir eylemidir. Ancak birey tek başına olsa bile kendine karşı kollektif olmak zorundadır. Bu, çalışmasının günlük ve dönemsel uygulamasının program ve talimat ilkeleriyle kıyas gücüdür. Günlük çalışmasında, kendini bu eleştiri uygulamasına tabi tutan bir cephe kadrosunun yapacağı hata oranı oldukça düşer. Bir birlik yönetimi kollektif çalışmak zorundadır. Kollektivizmin en güçlü zemini toplantılardır. Eğer toplantılar düzenli yapılır, toplantılara hazırlık ge-

karşı eğitici ve hataları aşıcı tarzda yaklaşmak önemlidir. Çoğunlukla bu yaklaşımı beceremiyoruz. Hatalara karşı kırıcı oluyoruz ya da birden bire ağır sorumlulukla çalışanları ürkütüyoruz.

Cephe-birlik çalışması örgütlü çalışma olduğuna göre, ilk adımdan soruna örgütlü yaklaşılmalıdır. Her temel alanda **komiteler, çevreler, dağıtım ve propaganda grupları ve temsilciler** oluşturulabilmelidir. Bir anlamda bu örgütlenme amaçtır. Ve bu sağlanmadan güçlü bir birlik çalışmasından bahsedilemez. Bu örgütlenmeler işçiler, gençlik, esnaf, kadınlar, memurlar, imamlar vd. halk kesimleri arasında oluşturulur. ARGK, köylerde halkın özyönetim organları olarak "Komen Gel-Halk Komiteleri"ni örgütüyor. Bunun şehir kitleleri içindeki karşılığı okulda, fabrikada, mahallede, cami ve vb. yerlerde kurulan cephe-birlik örgütleridir. Bir çevre ya da bir temsilci de birlik örgütüdür. Amaç halkı en küçük birimine kadar örgütlemek, devrim-

PKK II. Ulusal Konferansı, "Cephe birliklerinin kitle içinde çalışma tarzı, olanakları ve örgütlenme araçları" kararından

Cepheyi örgütlemek, bir ulusu örgütlemek ve harekete geçirmek demektir. Bir ulusun bağrında ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, dinsel binbir çelişki vardır. Hepsinin ortak paydası ise, sömürgeci düşmanla olan temel çelişmedir, yani ulusal çelişmedir. Bu çelişme, diğer tüm çelişkilerin başında gelir ve istisnasız, diğer tüm çelişkilerin çözümünü kilitleyen de budur. Durum böyle olunca, ulusun bu ortak paydada örgütlenmesi ve bunun da, çelişkinin çözüm yöntemi olan savaşa oturtulması esastır.

1- Kitleler, günlük basit çelişkilerinin çözümüne yöneltilecek harekete geçirilirler. Ve bu hareket ulusal kurtuluşa akitir. Ekonomik bir grev, bir sosyal protesto kitlelerin kısa vadeli, günlük çelişkilerinin ifadesidir. Bunların birikimi ve düzen içinde çözümün mümkün olmaması, hareketi siyasal boyutlara tırmandırır.

2- Bir çelişki demek, bir çalışma ortamı demektir. Ve her çalışma ortamının kendisiyle birlikte getirmiş olduğu çalışma olanakları mevcuttur. Dolayısıyla, ulusu sürekli etkileyecek, hareket psikolojisi içinde tutacak bir çalışmayı yapmak mümkündür. Bu, oldukça canlı bir çelişki ortamının her gün çözüme kavuşturulmaya çalışılmasıyla olacaktır. Toplumsal sorunlara günlük müdahale zorunludur.

3- Ulusal kurtuluş savaşımızın temel hedefi, ulusu demokrasiye kavuşturmadır. Bu, tüm sorunların demokratik bir ortamda çözülmesi anlamına gelir. Dolayısıyla, ulusu örgütlemeye çalışmak ve harekete geçirmek, bunu özüne göre gerçekleştirmek zorunludur. Ulusun her katmanı, her bölümünün kendi sorunları üzerinde eğitilerek, bizzat çözümünü kendisinin yüklenmesi ve bu temelde gücünü açığa çıkarması sağlanmalıdır. Bunun için, ulusun birliğine ve ulusal kurtuluş savaşına hizmet edebilecek her araç, yöntem ve biçim kullanılmalıdır. Bu bağlamda, legal, illegal çalışma biçim ve olanakları, doğal olarak varolan olanakları mücadelede kullanmak sonuna kadar zorlanmalıdır.

Tüm bunlara bağlı olarak;
a) İşçileri legal ve illegal sendikalar içinde örgütlemek ve bunlar aracılığıyla işçi sınıfı hareketi üzerinde etkili olarak, işçiyi ekonomik, sosyal ve siyasal mücadeleye katmak.

b) Legal esnaf kuruluşları içinde çalışmak, mümkünse ele geçirmek ve bunların tepesinde çöreklenen işbirlikçi-kompardorları tasfiye ederek bu kuruluşları sömürgeciliğin yerel

kurumları olmaktan çıkarmak.

c) Taşımacılığın önemli bir işlev gördüğü Kürdistan'da, genellikle büyük sermaye çevrelerinin ve MİT'in kontrolünde olan sınırlı sorumlu taşıyıcılar kooperatiflerinde çalışmak ve bu kooperatifleri ele geçirerek, ulusal kurtuluşta bunlardan faydalanmak.

d) Legal ve illegal okul dernekleri kurmak ve öğrenci gençliği bu yönde geliştirilecek faaliyetlerle ulusal kurtuluş temelinde harekete geçirmek ve eğitmek.

e) Spor kulüplerine girmek: Sömürgecilerin spor yoluyla siyasetten uzaklaştırmak istediği önemli bir gençlik potansiyeli vardır. Mahalli ve semt takımları olarak biraraya gelen gençlik, bizim için de hazır bir potansiyeldir. Buralara girip çalışmak ve gençliği mücadeleye çekmek, bunun için de uygun yöntemleri geliştirmek gerekir.

f) Legal ve illegal üretim kooperatifleri kurmak: Sömürgecilerin Kürdistan'a dönük ekonomik politikasının talancılığına karşı tavrı alınmalıdır. Üreticinin, ürünü değerlendirme sine yardımcı olunmalı ve aynı zamanda ulusal kurtuluş savaşımıza ekonomik bir katkı odağı haline getirilecek kooperatiflerin kurulmasına gidilmelidir. Bunlar, özellikle kırsal kesimde tarım ve hayvancılık dallarında rahatlıkla geliştirilebilir ve geliştirilmelidir.

g) Halk arasındaki geçimsizliklere müdahale etmek ve halk barışı temelinde çözümüne yardımcı olmak. Bu bağlamda, kan davaları, arazi anlaşmazlıkları, alacak-verecek sorunlarının uygun yöntem ve araçlarını halka kavratmak.

h) Halkın günlük etkinliklerini bir ulusal etkinliğe dönüştürmek. Buna bağlı olarak bugün vb. toplantıları bir propaganda ve ajitasyon platformuna çevirmek; halkın kaynaşmasına araç haline getirmek.

i) Ulusal renkleri (kırmızı-yeşil-sarı) yaygın bir tarzda, yaşamın her alanında kullanmak.

j) Günlük yaşantıda Kürt dilini yaygınlaştırmak, günlük ilişkiyi bununla sağlamak.

k) Çocuklara Kürtçe ve şehit isimleri vermek, halkı buna teşvik etmek.

l) Subay ve polisleri ev vermemek ve kırsal özellikleri yoğun olarak yaşayan kentlerde hala devam eden ortak çalışma biçimlerini geliştirmek, teşvik etmek.

m) Halk arasında maddi ve manevi yardımlaşmayı güçlendirmek, teşvik etmek. Bu temelde, ekonomik yardımlaşma, yas törenleri ve şenliklere katılım geleneği güçlendirilmeli, yaygınlaştırılmalıdır.

bir tıkanmayı yaşayan Türkiye sol hareketinin bu durumunun aşılmasında birlik olarak da katkı yapabiliriz. Çeşitli ilerici güçlerle yararlı dayanışmalar geliştirebiliriz. Tutucu olmamalı, yayılmadan çekinmemeliyiz. Mücadelemizi ilgilendiren her platformda hazır olmalıyız. Birlik üyelerimizi bu doğrultuda eğitmeli ve görevlendirebilmeliyiz.

Sekizincisi; Ülkeyle bağ ve mücadelenin kadrosal ihtiyaçlarının karşılanmasında da önemli yetmezlikler içinde oluyoruz. Bir yayın ülkede bir silahtır. Bir telefon konuşması bir talimattır. Bir kurye bir örgüt ve güçlü bir propagandadır. Cephe-birlik yönetimleri olarak bizler kadro üreteceğimize, gelişme sorunlarıyla başa çıkamayınca, sürekli üstten kadro talep ediyoruz. Bu talep isabetli değildir. Kadro sakısında yetişmez. Pratik içinde yetişir. Kendisi dar olan bir yönetici, kitlenin kendi darlığını aşmamasını ister. Bir cephe yöneticisi şu soruları kendine sürekli sormalı ve cevaplarını bulmalıdır: Kendimi ne kadar eğittim, birlik sorunlarına ne kadar egemenim, birlik kitesini nasıl eğitmeliyim, ne zaman hangi konuda bildiri çıkarmalıyım, uluslararası alanda hangi platformları ve nasıl değerlendirebilirim, ülkeyle bağlarımı nasıl geliştirebilirim, birlik sorunlarımız nedir ve nasıl çö-

linir, tartışılır ve çözümlere varılabilirse kollektivizm sağlanmış olur. Biliyoruz ki, birlik çalışmalarındaki tıkanıklığın çoğu yönetimden başlayan bu toplantı ve kollektivizm yetkinliğine ulaşamamaktan kaynaklanmaktadır. Biçimsel toplantılara gidiyoruz, çözümlere ulaşamıyoruz. Kendimiz kollektif ve çözümleyici olamayınca, kitlelere de çözümleyici olarak yaklaşamıyoruz ve kollektivizmi onlara yayamıyoruz. Kitle kollektivizmi, biçimde değil özde kitleleri cephe politikasına ortak etmektir. Fakat ağavari yaklaşımlarla, hazır reçeteleri zorla benimsetmekle, hazır kararları onaylatmakla kollektivizm sağlanmaz. Kitleler, bilinçli ve demokratik onaylarından geçmeyen kararların uygulanmasına gönüllü katılmazlar. Neticede pratik, bir avuç birlik yöneticisinin omuzlarına biner. Bu da yönetimi boğar. Ortaya herşeyi kendinde merkezileştiren yönetici tipi çıkar ki, bu hamal çalışmayla fazla mesafe alınmaz ve tıkanma gelişir.

Çalışma tarzının bir uygulaması olan görevlendirmelerde çok hata yapılabiliyor. Birlik çalışmalarını yaymak tabii ki çok kişiye görev vermekten geçer. Fakat sadece görev vermek yetmemektedir. Görevi kavratmak, denetlemek, eğitmek ve ortaya çıkacak hatalar ile yetmezliklere

ci-ulusal propagandanın etki alanına almak ve mücadeleye çekmektir.

Bir komite nasıl kurulur, görevi nedir, çalışma tarzı nasıldır vb. soruların cevabı çok verilmiştir. Yukarıdaki açıklamalarımızla da bunlara genel anlamda cevap bulmayı hedefledik. Alanların özellikleri örgütlemeye çeşitli yöntem farklılıklarını zorunlu kılar. Bu yöntemlerin özü her mücadele alanı için geçerlidir. Örneğin ülke zemininde yürütülecek çalışmada gizliliğe aşırı dikkat edilmek, kitlelerin ve özellikle örgütsel ilişkilerin güvenliğine özel olarak önem vermek, örgütlenme yöntemlerini çeşitlendirmek ve düşman terörüne karşı etkili caydırıcı örgütlenmelere gitmek zorunludur.

Kitle örgütlenmesinde sık sık içine düştüğümüz ve aşmamız zorunlu bazı ilkeleri genel hatlarıyla koymaya çalıştık. Her cephe çalışmasının, her yurtseverin bunları ve daha önce yayınlanmış cepheye ilişkin örgütsel yazıları değerlendirmeden geçirmesi, yetmezliklerimizin aşılmasının zorunlu bir diğer adımdır. Çünkü, neticede sonucu doğuran bireyin kendi yetersizliklerine isabetli ve bilimsel yönelimidir.

**Gelecek sayıda
İşçi Birliği'nin
örgütlenme sorunları**

ÖNCE BAĞIMSIZ VATAN KÜRDİSTAN!

Meral Kırır

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Türkmenleri acımasızca kılıçtan geçirenler de Türk egemenleridir. Ne kadar güçlendilerse, saldırıları da o kadar arttı ve acımasızlaştı. Önce saraylarında hizmetkarlık yaptıkları Arapların topraklarına da saldırdılar. Hatta halifelik bile ellerinden gasp ettiler. Fetihler madem ki din adına yapıyordu, zaten İslam toprakları olan müslüman ülkelerin işgali anlamsız değil miydi? Türklerin, İslam toprağı olan Arap ülkelerinde ne işi vardı? Aynı biçimde, halkı müslüman olan Kürdistan'da Arap ve Türk egemenleri ne arıyorlardı, Kürdistan üzerinde neyin savaşını veriyorlardı? Bunu Farslar için de söylemek gerekir. Onlar da halkı müslüman olan Kürdistan, Azerbeycan, Belucistan'da ve diğer halkların topraklarında ne arıyorlardı? Kendi egemenlikleri için katlettikleri, en ağır zulümler altında tuttukları, iliklerine kadar sömürdükleri, özgür yaşamalarını engelledikleri bu halklar müslüman değil miydi?

Türkler kendi zorba egemenliklerini yaşatmak için her rengine girdiklerini kendi tarihlerinde defalarca kanıtlanmışlardır. Osmanlı İmparatorluğu'nun nasıl vahşi, talancı ve zulümkar bir devlet olduğu biliniyor. Halkları kendi egemenlikleri altında tutabilmek için önce bir "Osmanlılık" terimi icat ettiler. Buna göre imparatorluk içinde yaşayan bütün halklar "Osmanlı" idi, dolayısıyla hurristiyan, müslüman ve benzeri ne olursa olsun bütün halklar bu devleti kendi devletleri olarak görmeli, ona hizmet etmeliydiler. Balkanlarda ulusal uyanış ve ayaklanmalar baş gösterince, bu kez kendilerini tüm müslümanların devleti ilan ettiler. Zaten gasp ettikleri halifelik de onlara İslam dünyasının yönetici gücü olma hakkını vermiyor muydu! Müslüman halkların uyanışını ve imparatorluktan kopuşunu önlemenin teorisi ise "Pan-İslamizm" oldu. Ama görüldü ki, Osmanlıların Pan-İslamizm teorisinin arkasında bile emperyalist bir güç (Alman emperyalizmi) var. Müslüman halklar zulümü çok iyi bildikleri Osmanlıların bu yalanlarına mücadele ile cevap verince, Pan-İslamizm maskesi de düştü, Pan-Türkist olduklarını ilan ettiler. Bütün halkları açıktan düşman ve hain ilan edip, tüm dünya Türklerini aynı bayrak altında toplamaya, dünyaya böylece hakim olmaya çalışıyorlardı. Bu onların aynı zamanda gerçek yüzüydü. Bütün daleverelerine, yüzlerine taktıkları renk renk maskelere rağmen çürümüş imparatorluklarını yaşatamadılar. Başkalarını yem yapmak istedikleri gibi yem oldular. Mustafa Kemal, Turancılığın hayal olduğunu görmüştü. Türklüğü, ancak Anadolu üzerinde hakimiyet sağlayabilirse yaşatabileceğini anlamıştı. Ama Anadolu emperyalist devletlerin işgali altında ve kendi güçleri de dağılmıştı. Bu durumda güç toplamaya ihtiyacı vardı. Nitekim, bu ihtiyaçtan dolayı, hurristiyan emperyalist devletlerin işgaline karşı müslüman Kürt ve Türk halklarının ortak mücadelesi sloga-

Dersim'de Murat çayından bir görüntü

nı attı. Hatta kurtuluş savaşını bile Kürdistan'dan başlattı, bütün büyük toplantılar Kürdistan'da yapıldı. Bu toplantılara Kürt ağaları, beyleri, şeyhleri kendi kimlikleriyle katıldılar. İlgale karşı savaş Türk ve Kürtlerin ortak savaşı olarak kabul edildi. İlgalcilerin kovulması ardından kurulacak devletin de Kürtlerin ve Türklerin ortak devleti olacağı söylendi. Mustafa Kemal, Kürt ağaları ve şeyhlerine "kardeşim" diye hitap ettiği mektuplar gönderdi. Ama emperyalist işgalciler kovulup, Ankara'da cumhuriyet ilan edildiğinde "kardeşlik" son buldu. Artık sıra Kürtlerin kafasının uçurulmasına geldi. Kürt ağaları ve şeyhleri daha dün "kardeş" kabul edilirken, birdenbire "gerici, yobaz ve şeriatçı" ilan edildiler. Emperyalizmin ajanı olmakla suçlandılar. Kandırıldıklarını anlayan Kürtler ayaklandılar, ama bu ayaklanmalar Türk ordusunun vahşi katliamları ile bastırıldı. Direnen ağaların, şeyhlerin hepsi idam edildi. Aşiretler imhadan geçirildi. Kılıç artığı dedikleri katliamdan geri kalanlar Kürt topraklarından sürüldü. Hatta öyle ki, bu süreçte Türk ordularıyla işbirliği yapan hain Kürtler bile öldürülmekten kurtulamadılar. Türk gazetelerinde Ağrı Dağı üzerinde bir tabut, üstünde de "Kürdistan burada yatıyor" yazılı karikatürler yayınladılar. Kendilerince artık Kürdistan'ı öldürmüş, bir daha dirilmemek üzere toprağa gömmüşlerdi. Sonrasını çok daha iyi biliyoruz. Çünkü hepimizin yaşayarak tanık olduğumuz yakın bir tarihtir bu.

Şimdi yine duyuyoruz ki, biz "din kardeşi" imişiz! Ne zaman kardeş olduk diye sormak gerekiyor. Kardeşlik var olan iki insan arasında olur. Siz bizim varlığımızı ortadan kaldırmaya çalıştınız, tabuta koyup gömdüğünüzü ilan ettiniz, sonra da "yok" saydınız. Acaba ne oldu ve nasıl oldu da yeniden "din kardeşi" oluverdik? Bunların sahtekarlıkları paçalarından akıyor, kokusu insanı iğrendiriyor, kusturuyor. Diyolar ki, "Siz de biz de müslümanız, Allahın ipine sıkıca sarılalım, bölücülük din düşmanlarının işine yarar!" Bu tür sözleri sıradan herhangi bir görevli değil, şimdi cumhurbaşkanı sıfatını alan Özal'ın ağzın-

ların MİT'le doğrudan bağlantılı oldukları da biliniyor. Böl-yönet politikasının piri olan Türk sömürgecileri, gerek duyduklarında "birazcık demokrat" "biraz daha çok demokrat" ve hatta ulusunun reklamını yapmak üzere "birazcık komünist" bile olabiliyorlar.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz gelişip güçlendikçe, halkımız kendi toprağıyla bilinç ve duygu alanında bağlarını kuvvetlendirdikçe düşmanın sinsisi ve alçakça oyunları da çeşitlilik gösteriyor. Yeni yeni oyunlar gündeme konuluyor.

1930'larda Kürt ayaklanmalarını "şeriatçı", "gerici", "yobaz" diye ilan edip, sözde "uygarlık" adına vahşetle bastırarak, doğmamış çocuklarımızın gülüşünü karartan bunlar değil miydi? Bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi kavgamız büyüdükçe, bu kez de "dine sarılın" diyorlar. Her biri MİT ajanı olan tarikat liderleri ve şeyhler eliyle, bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi için mücadele etmenin "dinsizlik" olduğu propagandasını yayıyorlar. Kürdistan'da şeriatçılık körüküyor, cihad çağrıları yaptırıyorlar. Sonra da, bunun arkasında bir "dış parmak" olduğu iddiasını ortaya atıyorlar. Kalemşörleri de kamuoyu önünde başlıyorlar tartışmaya. Köylerimizin üzerine ayetli bildiriler sanki Türk savaş uçaklarıyla atılmış gibi, tarikatlarla milyonlar tutarında para devlet eliyle akıtılmıyor mu gibi, dış tehdit arıyorlar.

Kürdistan üzerinde sadece Türk, Arap ve Fars sömürgecileri de değil, onlarla birlikte dünya emperyalistleri de yoğun hesaplar içindedirler. Ama hepsi de, Bağımsız-demokratik ve birleşik Kürdistan'ın gerçekleşmesini engellemeye çalışıyorlar. Farslar İslamı dillerine doluyorlar, Türkler kırk telden oynuyorlar, Saddam ise kimyasal bombaların diliyle konuştu. Dilleri farklı şeyhleri söylese de, aynı amacı taşıyorlar ve o amaç için gerektiğinde birleşip, zaten zayıf durumda olan halkımızın boğazını birlikte sıkıktan geri duruyorlar.

Amerikan emperyalistlerinin, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bölgede yarattığı ve yaratacağı anti-emperyalist mücadele dalgasından ne ölçüde korktuğu bir sır değil. Mücadelemizi bölge açısından en büyük tehlike olarak ilan eden ABD emperyalistleri, bağımsızlık dalgasını kırmak için "dinin kullanılması" öğütünü de açıktan yapıyor, uşaklarına dersler veriyor. Ama ABD başkanı Bush, 18. yüzyılda Bonapart'ın yaptığı gibi kendisini müslüman halklara "tanrı adına cihan fatihi" ilan ediyor ve tanrı adına savaşma görevini de sömürge halklara bırakıyor. Bu ülkelerde ABD emperyalizminin ajanları, bağımsızlık-demokrasi ve özgürlük mücadelesine karşı halkı "Allah için, din için cihad etmeye" çağırıyorlar. Uzun yıllardır hazırlıklarını yaptıkları ve gelişen mücadeleyi içten hançerlemek için giderek isimlerini öne çıkarmak istedikleri "İslamcı Kürt" vs. oluşumlar, anlattığımız bu ger-

çekten kesinlikle ayrı değildir.

Söylemeye gerek yok ki, Kürt halkının büyük çoğunluğu müslümandır. Ama, yüzyıllardır hepsi de müslüman olduğunu iddia eden devletler tarafından bölünmüş, parçalanmış, katliamlara uğramış ve hala da en ağır acılar altında olan bir halktır. Bize müslümanlığı ne Türk egemenleri, ne Fars egemenleri ve ne de Arap egemenleri öğretme iddiasında olabilirler. Hele hele Amerikan emperyalistleri, 18. yüzyılın bayat oyunlarıyla karşımıza hiç çıkmazlar. Sömürgeciye boyun eğen, ülkemizin tüm değerlerini ve halkımızı sömürgecilere peşkeş çeken, sömürgecilerle birlikte halkımızı sömüren, cehaleti iten, zulme boyun eğmeyi öğütleyen ve şimdi de halkımıza düşmanlıklarını çeşitli biçimlerde devam ettiren sömürgeciliğin ajanları Kürt ağaları, beyleri, şeyhleri de müslüman oldukları iddiasıyla karşımıza çıkmasınlar. Zalime boyun eğmek hangi dine vardır? Bu hacılar, hocalar, şeyhler şimdiye kadar neredeydiler? Kürt ve müslüman olduklarını yeni mi hatırladılar?

Özal ABD'de, "Benim kanımda da Kürtlük var" diye açıklama yaptı. Mücadelemiz biraz daha sıkıştırdı, "Elhamdülillah Kürt ve müslümanım, ben de sizdenim, hepimiz biriz" derse şaşırılmayacağız. Çünkü onların amacı, tıpkı Osmanlı İmparatorluğu döneminde olduğu gibi, bu kez de sömürgeci Türk devletini yaşatmaya çalışmaktır. O zaman nasıl ki, önce hepimiz Osmanlıyız, sonra hepimiz müslümanız diye renkten renge girip önce Balkan halklarının ayaklanmasını, sonra da müslüman halkların imparatorluktan kopuşunu önlemeye çalıştıysalar, şimdi de "TC"yi yaşatmak için "Kürt" olduklarını bile söyleyebilirler. Şunu çok iyi bilmeliyiz ki, o zaman nasıl ki, "Pan-Osmanizm", "Pan-İslamizm" gibi teorilerin arkasında Alman emperyalizmi varsa, şimdi de "tarikatçılık" ve "cihad" çağrılarının ardında Amerikan emperyalistleri vardır.

Kürdistan üzerinde oynanmak istenen oyunlara karşı dikkatli olalım. Dini inançlarımızı ülkemizin bağımsızlığı ve özgürlüğünün karşısına çıkarmaya, bizi daha ulusal birliğimizi tam sağlamadan yeniden içten parçalamaya çalışılanlara karşı, ÖNCE BAĞIMSIZ VATAN - KÜRDİSTAN! şiarıyla cevap verelim. Köle bir halkın ibadeti özgürlük için verdiği savaştır. İnançlarımız ne olursa olsun, bilmeliyiz ki, bütün dinler doğuşlarında içinde doğdukları halklara önce kendi birliklerini sağlamaları, iradelerini örgütlemeleri, toplumsal ilişkilerini düzenlemeleri çağrısında bulunmuşlardır. Toprağımızı-insanımızı ve emeğimizi özgürleştirmeden, tanrının insana ilk buyruğuna uydurmuş bile söylenemez. Kürdistan toprağı bizden kendisiyle gerçek anlamda kucaklaşmamızı bekliyor. Toprakla kucaklaşmak, onu özgürleştirmektir. Tüm inançlarımızın yeşereceği tek yer özgürleşmiş Kürdistan topraklarıdır.

- BİTTİ -

Tarım ve sanayi merkezi bir beldemiz

DİLÛK

(Antep)

-I-

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

ADI NEREDEN GELİYOR?

Antep topraklarındaki ilk yerleşim alanının adı Dolike'dir. Antep'in 10 km kuzeyinde olan Dülük köyü yakınlarındaki bu yerleşim merkezinin adı, Bizans kaynaklarında Telukh (Tolupa), Araplarınkindi ise Diba (Duluk) olarak geçmektedir. Dülük adının da bu sözcükten kaynaklandığı sanılmaktadır. Selevkoslar ve Romalılar ise yöreye Toroslar Antakya'sı demişlerdir.

Başka bazı kaynaklara göre de, Araplar yöreye egemen oldukları dönemlerde, "Parlakınar" anlamına gelen Eyntab adını kullanmışlardır. Ermeni kaynaklarında ise Anthapt olarak geçmektedir. Fakat tarihçiler, daha çok yöreden bahsederken Dülük adını kullanmaktadırlar.

İslam egemenliği sonrasında günümüze doğru Eyntab adı, giderek Ayntap'a dönüşmüştür. Türk egemenleri, 6 Şubat 1921'de Gaziantep ve 1928'de de Gaziantep olarak ad değişimini gerçekleştirdi.

Kürdistan halkı ise Antep'i "Entab" ya da "Dülük" olarak tanır.

KISA TARİHÇESİ

Kuzey-Batı Kürdistan parçasında yer alan Antep beldemizin geçmişi, yazılı tarih öncesine kadar dayanır. Beldenin şimdiki sınırlarını ilk olarak Babiller yerleşime açtılar. Daha sonraları ise Antep'e Hittitler yerleştiler. Hitit İmparatorluğu'na bağlı olarak oluşturulan devletçiklerden Kargamış Krallığı, Antep topraklarında kuruldu. Hitit devletinin yıkılması sonucu, egemen olduğu topraklarda otorite boşluğu doğdu. Bu dönemde çeşitli güçlerin yanısıra Asurlar da bu boşluktan yararlandılar. Asurlar, Fırat boylarına ve Suriye sınırlarına yayıldılar. Hittitlere bağlı kentler, göçebe Aramilerin de tehdidi altındaydı. Bu kentlerden biri olan Kargamış (Antep'teki), Aramilerin istilasından korunmak için Asur egemenliğini kabul etti. Bir süre sonra Antep önce Mısır, daha sonra Genç Hitit Prenslükleri'nin egemenliği altına girdi.

M.Ö. 539 yılında bölgenin egemen gücü olarak Persler ortaya çıktı. Bu dönemdeki Pers imparatorunun ölümü üzerine Perslerin yöredeki egemenliği zayıfladı. Bunun sonucu olarak Kapadokya Satraplığı bağımsızlığını

ilan etti. Bu yıllarda Persler egemenliklerini geliştirme çabalarını yürüttüler. Ancak bu çabalar içindeyken Pers İmparatorluğu, Makedonya Kralı İskender tarafından çökertildi ve o zamanki adıyla Dolike (Antep) de, İskender'in nüfuz alanına dahil oldu.

İskender'in ölümü ardından Dolike, Selökid Devleti'nin egemenlik sahasına katıldı. Selökidler Mısırlılara yenilince tekrar Makedonya Krallığı'nın denetimine girdi. Bu kez Kapadokya Krallığı, Selökidlere yenilince Dolike yeniden bir önceki güce bağlandı. Bu dönemde Romalılar da bölgede etkisini gösteren bir güçtü. Ve Selökidlerin yayılmacılığını kendileri için tehdit olarak gören Romalılar saldırıya geçtiler. Selökidler yenilgiye uğrattılar ve yapılan anlaşma sonucu Antep Romalıların egemenliğine bırakıldı.

M.S. 629 yılında Antep, Sasaneler tarafından alındı. Kısa süre bu egemenlik ardından Antep, yeniden Bizanslıların eline geçti. Bundan sonra İslamiyetin doğuşuyla yöre Arap-Bizans çatışmalarına sahne oldu. Bir ara bu savaş durumundan yararlanan Hamdaniler egemenlik kurdular. Ancak hemen Bizanslılar tarafından yenilgiye uğrattılar. Bu sırada Antep'in sınırları daralarak Telukh (Dülük) muntikası elde kaldı.

1071 yılında Oğuz Türk boylarının Anadolu'ya akınları başladı. Bu dönemde Antep, Türkmenlerin yerleşim alanlarından biri oldu. Daha sonraları 1086-1150 yılları arasında Halep ve Şam Atabeyliği'ne, 1150-1210 ve 1243-1260 arasında da Musul

liğine girdi. Bu dönemde bir süre Maraş eyaletine bağlı bir sancaktı. Daha sonraları Halep vilayetine bağlı bir kaza, sonra sancak ve giderek bağımsız bir sancak oldu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun dağıldığı 1. Dünya Savaşı yıllarında Antep, Fransızların işgaline uğradı. Bu işgal, yaklaşık üç yıl sürdü. Yöre halkı, bu süre içerisinde Fransızlara karşı genellikle başkaldırı durumunda oldu. 20 Ekim 1921'de yapılan Ankara Antlaşması'yla Fransızlar çeşitli tavizler alarak Antep'i tekrar Türk işgaline bıraktılar. Antep halkı işgalci Fransızlara karşı boyun eğmedi ve direndi. Türk egemenleri, bunu kendi tarihlerine maletmek için 6 Şubat 1921'de Antep'e "Gazi" ünvanını verdiler. Bu nedenle çıkarılan yasanın kabulü sırasında, Mustafa Kemal'in, "Ben Gaziantep'liğin gözlerinden nasıl öpmem ki, onlar yalnız Gaziantep'i değil, Türkiye'yi de kurtardılar" şeklindeki sözleri, onun halkımıza karşı düşmanlıktaki ikiyüzlüğünün sınırsızlığını gösterir.

COĞRAFİK KONUMU

Antep, Kuzey-Batı Kürdistan'ın en gelişmiş şehirlerinden biridir. Ortadoğu'nun stratejik noktasında yer alır. Avrupa'yı Ortadoğu'ya bağlayan önemli karayollarına sahiptir. Hindistan, Pakistan ve İran gibi ülkelerden Akdeniz'e ulaşan en kısa karayolu Antep'ten geçer.

Antep doğudan Urfa, kuzeydoğudan Adiyaman, kuzeyden Maraş, batıdan Adana, güneybatıdan Hatay ve güneyden Suriye

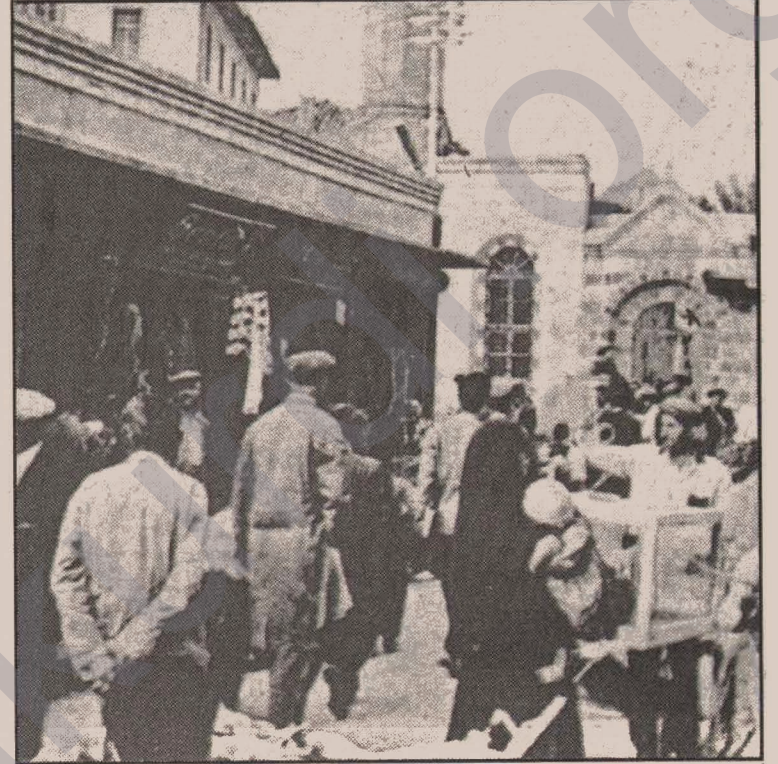
Antep şehir merkezi

Atabeyliği'ne bağlandı. 1210-1243 yılları arasında Anadolu Selçuklularının denetim alanına girdi. 1373-1430 arasında Memlük devletine, 1430-1515 arasında Dulkadiroğulları Beyliği'ne, 1515-1516 arasında yeniden Memlük devletine bağlandı. 1516'da ise Antep Osmanlıların egemen-

ile sınırdır. Yüzölçümü 7.642 kilometrekaredir. Denizden yüksekliği 850 metredir.

Antep topraklarının %51.9'unu dağlar, %26.9'unu ovalar, %19'unu platolar ve %2.2'sini de yaylalar oluşturur.

Antep, nüfus bakımından da Kuzey-Batı Kürdistan'ın en bü-

Antep merkezinde bir pazar yeri

yük şehirlerindedir. Türkiye ve Kuzey-Batı Kürdistan genelinde beşinci sırada yer alır.

Dağlar:

Kuzeyden il sınırlarına giren dağlar, Güneydoğu Toroslar'ın uzantılarıdır ve düz sıralar oluştururlar. Bölgenin batısı dağlarla çevrilidir.

Antep'teki en önemli dağlar şunlardır:

Sof (Kartal) Dağları: Antep'e kuzeyden uzanırlar. Bu dağların güneyinde Antep yaylası uzanır. Sof dağlarının en yüksek noktası, Kepekçi Tepe'dir (1.496 metre). Bu yükselti, aynı zamanda Antep'in de en yüksek noktasıdır. Sof dağları üç bölüme ayrılır: Alıcı Sofu, Dimışıklı Sofu ve Çarpın Sofu dağları.

Dülükba Dağları: Antep merkezinin kuzeyinde uzanırlar. En yüksek noktası 1.250 metredir. Bu dağlarla Sof dağları arasında Sam dağları yer alır. Bu dağların da en yüksek noktası 1.050 metre dolayındadır.

Güreniz Dağları: Antep merkezinin kuzeydoğusunda yükselen Güreniz dağları, Dülükba dağlarının Fırat ırmağına doğru uzanan kollarıdır. En yüksek noktası 1.069 metredir.

Karadağ: Bu dağ, Sof dağlarının Adiyaman yönündeki uzantılarından meydana gelmektedir. 1.008 metrelik yükseltisiyle Karadağ, Yavuzeli ilçesinin de en yüksek noktasıdır.

Ganibaba ve Sarıkaya Dağları: Yaklaşık olarak 1.100 metre yüksekliğinde olan bu dağlar, Sof dağlarının Hatay yönündeki uzantılarıdır.

Amanos Dağları: Ana çatısı Maraş ve Hatay sınırları içinde olan Amanos dağları düz sıralar halinde uzanırlar. Yükseltisi azdır.

Ovalar:

Antep topraklarının %26.9'unu oluşturan ovalık alanların en önemlileri şunlardır:

İslahiye Ovası: Beldenin en önemli ve verimli ovasıdır. Genellikle dağlarla çevrilidir. Denizden yüksekliği 550 metredir. Kuzeyde Pazarcık ve Maraş ovaları adını alır. Genişliği 10-20 kilometre arası değişir. Belde sınırları içindeki uzunluğu ise 70 kilometredir. Ovadan çok çeşitli tarım ürünleri elde edilir.

Barak Ovası: Nizip ilçesinin güneyinde yer alır. Az dalgalı bir ova olan Barak'ın uzunluğu 20-25 kilometre, genişliği ise 15-20 kilometre arası değişir. Ova verimli olup, tarla bitkileri ekimi yapılır.

Tılışar Ovası: Antep merkezinin güneyinde yer alır ve Oğuzeli ilçesinin önemli bir bölümünü içine alır. En geniş noktası 40 kilometre dolayındadır. Ova da tarla bitkileri ve sebze üretimi yapılır.

Yavuzeli-Araban Ovaları: Antep'in verimi yüksek olan ovalarındandır. Bu ovalar dar ve uzundur. Denizden yükseklikleri 400-600 metredir. Vadiler arasına yerleşmiş bu ovalarda tarla bitkileri, sebze ve meyve üretilir.

Yaylalar, genellikle belde merkezinin çevresinde toplanmıştır. Yöre topraklarının %2.2'sini oluştururlar. Yaylalık alanların ortalama yükseklikleri 500-700 metreler arasında değişir.

Antep'te akarsular önemli bir yer tutar. Yörede tarımcılığın gelişkin düzeyde olmasında, akarsuların önemli yeri vardır. Bu akarsulardan en önemlileri şunlardır: Karaçay (Karasu), Afrin Çayı, Aksu, Merzimen Çayı, Nizip Çayı ve Alleben-Sacı Suyu.

Arnavutluk'taki son gelişmeler ve ardındaki nedenler

Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti

KİMLİĞİ

Nüfusu:
3.201.000
Yüzölçümü:
28.748 km²
Başkenti:
Tiran
Resmi dili:
Arnavutça
Etnik bileşim:
%96 Arnavut, %4 Makedon, Sırp, Yunan
İşgücü dağılımı:
%50 tarım, %50 sanayi, iletişim ve hizmet alanlarında.

Önemli yeraltı kaynakları:

Petrol, havagazı, krom, nikel, bakır, demir, manganez, linyit kömürü, boksit

Eğitim durumu:

Arnavutluk'ta 1946'da Sosyalist Halk Cumhuriyeti kurulmadan önce, okuma-yazma bilenlerin oranı %20 idi. Günümüzde bu oran 100'de yüzdür. Şu anda sekiz yıl olan ücretsiz zorunlu eğitim, önümüzdeki beş yıl sonunda 12 yıla çıkarılacak. Arnavutluk'ta eğitim, sağlık hizmetleri ve konut ücretsizdir.

Coğrafi yapı:

Batısında Adriyatik Denizi, kuzeydoğusunda Yugoslavya, güneydoğusunda Yunanistan vardır. Ülkenin sahil şeridi daha çok ovalık, iç kesimler ise dağlıktır. Ülkenin önemli bir bölümünün dağlık olması nedeniyle halkın önemli geçim kaynaklarından birisi de hayvancılıktır.

KISA TARİHÇESİ

Arnavutluk, yüzyıllar boyunca yabancı güçlerin egemenliği altında kaldı. İşgal ve istila edildi. 1385-1412 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu tarafından işgal edildi. Arnavutluk halkının işgalcilere karşı kahramanca savaşımı sonucunda 1412-1468 yılları arasında bağımsız bir dönem yaşadı ve kendi bağımsız devletine sahip oldu.

Ancak 1467'de yeniden Osmanlı İmparatorluğu tarafından işgal edildi. Bu işgal, 1913'te bağımsızlığını kazanıncaya kadar tam 500 yıl sürdü. 1913'te bağımsız bir cumhuriyet olarak kurulduysa da, bu, daha sonra krallığa çevrildi ve 1946'ya kadar devam etti. Arnavutluk Krallığı, 1939'da ülkenin İtalyan faşizmi, 1943'te de Alman faşizmi tarafından işgal edilmesi sırasında faşizmle işbirliği yaptı.

Daha sonraları ulusal kahraman ilan edilen Enver Hoca önderliğinde 1941'de kurulan Arnavutluk Emek Partisi etrafında kenetlenerek İtalyan ve Alman faşistleri işgaline karşı kahramanca savaşan Arnavut halkı, 29 Kasım 1944'te işgalci güçleri ülkesinden kovmayı başardı. 1945'te yapılan genel seçimlerde krallığa son verilerek Enver Hoca önderliğindeki Arnavutluk Emek Partisi iktidara geldi. Bu tarihten itibaren Arnavutluk halkı için bağımsız ve özgür gelişmenin önü açıldı. Bu yüzden Arnavut halkı için Enver Hoca'nın çok özel bir yeri vardır ve ulusal kahraman ilan edilmiştir.

ile Arnavut halkının çıkarları arasında ne gibi bir paralellik veya karşıtlık vardı?

Evet, yoğun bir propaganda bombardımanı altında sis içinde tutulmaya çalışılan gerçekleri belirli yönleriyle irdelemek ve bundan gerekli sonuçları çıkarmak gerekmektedir.

Herşeyden önce Arnavutluk parçalanmış bir ülke ve genel nüfusa oranı %4 de olsa içinde Yunan, Sırp, Makedon gibi ulusal azınlıkları da barındırıyor. Bu nedenle Yugoslavya ve Yunanistan'la sürekli sorunları var.

Yugoslavya'nın Sırbistan Cumhuriyeti'ne bağlı Kosova özerk bölgesinde nüfusun %90'ı Arnavutlardan oluşuyor. Bu, yaklaşık 1 milyon dolayında Arnavut anlamına geliyor. Kosova'nun bağlı bulunduğu Sırbistan Sosyalist Cumhuriyeti yönetimi, Kosova'da yaşayan Arnavutlar üzerinde baskı uyguluyor ve onların bağımsız gelişimini engelliyor. Hatta Kosova'daki Arnavutların tepkisini çekecek derecede bölgeye Sırp nüfusu yerleştiriyor. Yeni yerleşen Sırlarla Arnavutlar arasındaki çelişkiler de her geçen gün daha çok artıyor. Örneğin Kosova'da 1989 Mart ayından bu yana bağımsızlık isteyen Arnavutlarla Sırp güvenlik güçleri ara-

kamuoyunun bilincine çarpması önlenmeye çalışıldı. Yugoslav Haber Ajansı TUNJUG'un Romanya'daki gelişmeler konusunda verdiği ilk haberlerin, emperyalist çevrelerde nasıl sevinçle karşılandığı unutulmamalı. Arnavutluk'ta yapılmak istenen de biraz böyleydi.

Yugoslavya, elbette bu işte yalnız değildi ve tek etki de Yugoslavya ve onun Tiran Büyükelçiliği kanalıyla olmadı. Bu, rol sahibi güçlerden sadece birisi.

Bir diğeri ise Yunanistan. Doğu Avrupa ülkelerinde yönetimlerin değişmesini de birlikte getiren gelişmelerin ortaya çıktığı günlerde Yunanistan yönetimi, Arnavutluk'ta Yunan azınlığa karşı baskı uygulandığı ve buna karşı Yunan azınlığın ayaklandığını iddia etmişti. Ancak hemen ardından bu iddia, bizzat pratik gerçeklik tarafından yalanlanmış ve söylenenlerin doğru olmadığı açığa çıkmıştı. Buna rağmen Yunanistan, Arnavutluk'a karşı izlediği bu politikasından vazgeçmedi. Özellikle Yeni Demokrasi Partisi'nin iktidara gelmesinden sonra bu politikaya hız verildi. Bu da, sosyalist ülkelere karşı çok çeşitli yollarla bir saldırganlık içinde olan emperyalist güçlerin işine geldi, onla-

ce Alman emperyalizminin çıkarları değil, genelde dünya emperyalizminin çıkarları gereği olarak uygulanıyordu.

Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerindeki reel sosyalizm uygulamasının zaafı, emperyalizmin, büyük savaşlarla elde edilen işçi sınıfı ve halklar lehine tüm kazanımlara bu derece pervasız ve cüretkarca saldırmasının en önemli nedenidir. Hatta günümüzde emperyalist güçler, 2. Dünya Savaşı'nın halklar ve işçi sınıfı lehine olan tüm sonuçlarını ve politik haritasını değiştirme ve kendi lehlerine çevirme istek ve çabası içindedirler. Bunda da hiç de küçümsemeyecek bir yol katettiler. Arnavutluk'a karşı entrika ve komplolarla yürüttükleri politikalarının özü de budur.

Ama bizce asıl önemli olan Arnavutluk'ta geliştirilmek istenen sosyalizm biçiminin kendi içinde taşıdığı zayıflıklar ve zaafıdır. Arnavutluk halkı, diğer Doğu Avrupa halkları gibi Alman ve İtalyan faşist işgaline karşı Sovyet Kızıl Ordusu'nun büyük desteğiyle bağımsızlığına kavuşmadı. Önce İtalya, sonra da Alman faşist işgaline karşı Arnavut halkı, Enver Hoca önderliğinde kendi özgücüne daya-

Emperyalist müdahalenin başarısızlığı.

Bu ayın başlarında Balkanlar'ın Adriyatik Denizi kıyısındaki bu küçük ve şirin ülkesi Arnavutluk, "birden bire" emperyalist-burjuva basın-yayın organlarının ana konusu oluverdi. Ağzını açan, "Arnavutluk'ta insan haklarının ihlal edildiği"nden dem vurmaya başladı. Söylenlere, yazılıp çizilenlere göre, "Arnavutluk'ta halk, diktatörlüğe karşı ayaklanmıştı. Diktatörlük de bu demokrasi ve özgürlük gösterilerini kanla bastırmış, 30-40 dolayında Arnavut ölmüştü." Ve tabii özellikle Avrupa çapında yürütülen bu hazırlık propagandalarından hemen sonra "binlerce Arnavut'un özgür ve demokratik bir ülkede yaşamak için diktatörlükten kaçarak Batılı ülke elçiliklerine siyasi iltica talebiyle sığındıkları" haberleri doldurdu ortalığı. Ağlayan, gülen insan görüntüleri yayınlandı televizyon ve gazetelerden.

Başta F. Almanya olmak üzere tüm emperyalist ülke yöneticileri ve politikacıları, büyük bir gümbürtüyle peş peşe yaptıkları açıklamalarla "Arnavutluk'ta insan hakları ihlallerine son verilmesi" çağrısında bulundular. Hatta dünya genelinde en büyük uluslar topluluğunu oluşturan Birleşmiş Milletler'in Genel Sekreteri J. Perez De Cuellar bile, daha kısa bir süre önce gidip gördüğü Arnavutluk hakkında bu kez bambaşka konuşmaya ve emperyalistlerin çağrularına ortak olmaya başladı. Tarafsız olması gereken BM'i bile bu derece etkiledi yapilan propagandalar.

Peki ama, gerçek bu muydu? Yoksa Arnavutluk üzerinde çok çeşitli güçlerin çok çeşitli hesapları vardı da, bunların sonucu olarak mı bu son gelişmeler yapıldı bu güçler ve Arnavutluk'tan ne istiyorlardı? Onların çıkarları

sında yoğun çatışmalar yaşanıyor. Bu çatışmalarda şimdiye kadar yaklaşık 60 Arnavut öldü.

İşte tam da Arnavutluk'ta "halk ayaklandı" denilen günlerden çok kısa bir süre önce Kosova Parlemantosü, Sırbistan Cumhuriyeti'nden ayrıldığını ve bağımsızlığını ilan etmişti. Bunun hemen ardından Sırbistan yönetimi, Kosova Parlemantosü ve hükümetini feshettiğini açıkladı. Arnavutça yayın yapan Kosova radyo ve televizyon kanalı polis tarafından kapatıldı. Sırbistan Cumhuriyeti ile Kosova arasındaki ilişkiler iyice gerginleşti.

Yugoslavya'daki bu gelişmelerle Arnavutluk'taki sözümona halk ayaklanmasının aynı günlerle denk düşmesi, hiç kuşkusuz bir rastlantı değil. Tam tersine, son derece bilinçli bir biçimde Arnavutluk ön plana çıkarılarak Kosova üzerindeki Sırp sövenizmi ve baskıları perdelenmeye,

rın işini kolaylaştırdı.

Asıl önemli olanı da emperyalizmin bu küçücük Balkan ülkesinin kendi denetimi dışında kalmasına bile tahammül edememesiydi. Doğu Avrupa ülkelerindeki yönetim değişikliklerinde önemli bir rol sahibi olan Federal Almanya, Arnavutluk'a karşı propaganda kampanyasının başını çekti. Demokratik Almanya ve sosyalizm deneyimlerinin yaşadığı diğer Avrupa ülkelerindeki eski yönetimlerin sosyalizm adına yaptıkları politika ve uygulama hatalarından sonuna kadar ustaca yararlanmayı ve bunları onlara karşı kullanmayı başaran Alman emperyalizmi, uzun zamandır sıranın Arnavutluk'ta olduğunu söylüyordu. Her fırsatta Arnavutluk'a karşı bir propaganda savaşı yürütüyordu. Ki bu, diğer emperyalist ülkelerle tespit edilen ortak bir program çerçevesinde oluyordu. Ve sade-

narak çok büyük olanaksızlıklara rağmen kahramanca savaşı ve kazandı. Faşizme karşı zafere kazanıldığı 1944'ten bu yana da içte sosyalist ekonominin inşasını, başta Stalin döneminde Sovyetler Birliği'nin gösterdiği desteği bir yana koyarsak, yine halkın özgücüne dayanarak gerçekleştirilmeye çalıştı. Ama bunu yaparken yer yer tepkici çıkışlarla tüm dünyayla bağlantılarını kesti. Bir dönem Çin'e karşı tavır aldı. Ardından Sovyetler Birliği'ni sosyal-emperyalist ilan etti ve daha önce tavır aldığı Çin'le bir yakınlaşma içine girdi. Bu da uzun sürmedi. Bu kez hepisiyle ilişkilerini keserek, tek sosyalist ülkenin kendisi olduğunu, diğerlerinin sosyalizme ihanet ettiklerini bile iddia edebildi.

Devrimin önderi ve ulusal kahraman Enver Hoca'nın 1985'te ölümüne kadar bu politika de-

Devamı 18. sayfada

